

Pirkan Viesti

Pirkanmaan reservipiirien jäsenlehti • Julkaisija Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry

**Pirkanmaalla järjestetty Kokonaisturvallisuus 2015
-messutapahtuma kiinnosti yleisöä, s. 6**

s. 11

s. 12-13

**Kuivasaaren historialliset
tykit, s.8-9**

**Tampereen Seudun Reserviläis-
naiset juhlivat, s. 10-11**

**Reserviläispiiri vieraili
Satakunnan Lennostossa, s.11**

**Teema- ja kirkkoilta
Pirkkalassa, s. 12-13**

Reserviläinen, kehitä osaamistasi

Asevelvollisuus kestää periaatteessa 18 vuodesta eriasteisena ja tehtävästä riippuen jopa 60 ikävuoteen. Jokaista reserviläistä tarvitaan koko asevelvollisuusajan sodan ajan joukoissa, reservissä tai varareservissä.

Kaikille vapaaehtoisille reserviläisille löytyy tehtäviä maakuntakomppanioista ja uusista paikallispataljoonista. Puolustusvoimien koulutusalan vuosiseminaarissa puhunut Pääesikunnan koulutusosaston päällikkö eversti **Hannu Hyppönen** sanoi että paikkoja on tarjolla erityisesti reserviläisille, jotka tenttivät alansa oppaat avoimessa verkko-oppimisympäristössä, kehittävät kuntoaan henkilökohtaisen kunto-ohjelman avulla, osoittavat toimintakykynsä 12 minuutin juokstestillä, lihaskuntotestillä ja ampumataitotestillä sekä osallistuvat Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutukseen. Reserviläisliiton toiminnanjohtaja **Olli Nyberg** muistuttaa, että oma-aloitteisuus on reserviläisen tärkein vaikutuskanava jotta pääsee itselle mielekkääseen tehtävään. Oma aktiivisuus ja kiinnostus on myös hyvä itse saattaa puolustusvoimien tietoon, hän alleviivaa.

Tavoitteena on että kertausharjoitusvuorokausiksi voidaan jatkossa lukea myös reserviläisten omaehtoinen osaamisen ylläpito esimerkiksi silloin, kun reserviläinen opiskelee ja tentti taistelukoulutusoppaita puolustusvoimien avoimessa oppimisympäristössä PVMoodlessa.

Reserviläisillä on hyvät mahdollisuudet oman osaamisensa ja toimintakykynsä kehittämiseen. Tällaisia vaihtoehtoisia

toimintoja voivat olla toimintakyvyn ylläpito pitkäkestoisissa liikuntapahtumissa tai kenttäkelpoisuuden ylläpito, joka voidaan osoittaa ampumataitotestien ja reserviläisjotoksin.

Yksittäisen reserviläisen kannalta katsottuna osaamisen ylläpito ja kehittäminen voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen; velvollisuuteen, vapaaehtoisuuteen ja omatoimisuuteen.

Perustuslain mukaan jokainen Suomen kansalainen on velvollinen hädän hetkellä osallistumaan maan puolustamiseen. Puolustusvoimat varautuu muun muassa uusimalla taistelutapaansa ja hankkimalla uusia varusteita sekä viestintä- ja asejärjestelmiä. Kertausharjoitusten määrä kasvaa, mutta vaikeat taloudelliset ajat takaavat sen, ettei kovin paljon. Näiden haasteiden edessä Puolustusvoimat on osana puolustusvoima-uudistusta tehostamassa myös reservin koulutusta sekä vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusjärjestelmää.

Koulutuksessa eräs pääperiaate on nousujohteisuus. Osaamisen kasvaessa reserviläisellä on mahdollisuus saada aikaisempaa selkeämpiä uraputkia sodan ajan sijoituksissa, esimerkiksi alueellisiin joukkoihin kuuluvien paikallispataljoonien esikunta- ja johtotehtävät voivat olla aktiivisten ja pätevien reserviläisten miehistämiä. Unohtaa ei sovi sitäkään että miehistöissäkin on tarvetta erityistehtävien syvällisistä osaajista.

Koko puolustusjärjestelmämme perustuu yleiseen asevelvollisuuteen ja siihen, että valtaosa sodan ajan vahvuudesta on reserviläisiä. Reservin osaamisen kehittä-

minen ja ylläpito ovat siten oleellinen osa koko asevelvollisen koulutusjärjestelmää, joka alkaa vahvan pohjan antavalla varusmieskoulutuksella.

Haasteen tuo varusmiespalvelusajan jälkeisen pitkän asevelvollisuusajan koulutuksen varmistaminen. Puolustusvoimat jakaa tämän koulutuksen kolmeen osaan, kertausharjoituksiin, siviilisäämiseen ja vapaaehtoiseen maanpuolustukseen.

Kertausharjoitukset säilyvät sodan ajan joukkojen tärkeimpänä koulutustapahtumana. Niissä keskitytään sodan ajan kokoonpanossa joukkokohtaiseen harjoitteluun. Tarkoitus ottaa aikaisempaa enemmän tehoja ulos muun muassa verkko-oppimisen, simulaattoreiden ja aikaisempaa paremman suunnittelun avulla. Erityisen tärkeä asia on vapaaehtoisuuden hyödyntäminen mahdollisimman hyvin. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että reserviläisten osaaminen ja sitoutumishalukkuus huomioitaisiin nykyistä paremmin ja että reserviläisten käyttöä lisättäisiin puolustusvoimien koulutustapahtumien suunnittelu- ja kouluttajatehtävissä.

Reserviupseeriliiton puheenjohtaja **Mikko Halkilahti** on nostanut esiin erityisesti kaksi kysymystä. Ensiksikin paljon on pohdittu kuinka vapaaehtoisuus voitaisiin huomioida mahdollisimman tehokkaasti puolustusvoimien sodan ajan sijoituksissa. Toinen keskustelua herättänyt asia on se, löytyykö kokeneemmalle, koulutetulle reserville tehtäviä muiden turvallisuusviranomaisten ja

kuntien häiriö- ja poikkeusalojen organisaatioista.

Paljon kokenutta reserviä kuitenkin vapautuu sa-sijoituksista. Nyt on kiire hyödyntää näiden reserviläisten osaamista muiden turvallisuusviranomaisten poikkeusolon organisaatioissa. Tässä asiassa tarvitaan eri hallinnonalojen ja toiminnassa mukana olevien järjestöjen tiivistä yhteistyötä, Halkilahti toteaa.

On siis aika tarttua niihin mahdollisuuksiin joita reserviläiselle on tarjolla omatoimisesti lisätä valmiuksiaan isämaan puolustamiseksi. Reserviläisjärjestöt tarjoavat tähän monia mahdollisuuksia ja yhteistyön muotoja kehitetään edelleenkin. Tervetuloa osallistumaan eri tapahtumiin ja tilaisuuksiin sekä myös itse vaikuttamaan tulevaan tarjontaan.

■ **Raimo Ojala**
tiedottaja

Pirkanmaan Reserviläispiiri ry

"Keskellä sotaa ehdittiin viettää häitäkin aivan rintaman välittömässä läheisyydessä. Sallan esikunnassa Moutikaisen lammen itäpuolisella harjanteella tykkien kumean jylhän säestämänä vihittiin 3.8.1941 värikki, rakennusmestari Pentti Antero Hakulinen Pyhäjärveltä ja konttoristi Sylvi Tyne Kyllikki Siilfer Kymistä. Viikimässä sotilaspastori Olavi Halme." SKS/KRA/Antti Hämäläinen teksti ja kuva.

Lentolaivue 32:n Curtiss Hawk -koneita torjuntalennolla Aunuksessa lokakuussa 1943. SA-kuva/Nils Helander.

Sodan värit -näyttely – harvinaisia värivalokuvia jatkosodan vuosilta

Suomen Tykistö-, Pioneer- ja Viesti-museo Museo Militariassa on avautunut vaihtuva näyttely *Sodan värit*. Näyttelyssä on esillä harvinaisia värivalokuvia jatkosodan vuosilta. Ainutlaatuisen näyttelyn yli 70 laadukasta valokuvasuurennoista on tehty aidoista sota-ajan värivalokuvista. Kuvat ovat aiheiltaan monipuolisia ja esittelevät kuvateksteinen vaikuttavalla tavalla jatkosodan vuosien elämän kirjoa

niin rintamalla kuin rintaman takanakin. Näyttelyn värikuvissa on kuvattu sotapahtumia, ihmisiä rintamalla, kotirintaman töissä, vankeja, haavoittuneita sekä tuhoutuja rakennuksia, kulkuneuvoja ja herkkiä kenttähäitä.

Näyttely pohjautuu kuvatoimittaja **Kalevi Keskisen** ja toimittaja **Mikko Pekarin** vuonna 2000 Helsingin taidemuseossa pitämään näyttelyyn, joka saavutti

suuren suosion. Näyttely koostuu Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, yksityisten kokoelmien sekä puolustusvoimien SA-kuva-arkiston kuvista. Esillä olevista kuvista suurin osa on kuvia, jotka eivät ole nähtävissä SA-kuva-palvelun sivuilla.

Kalevi Keskinen kertoi, että jatkosodan aikana suomalaiset TK-miehet saivat saksalaisilta noin sata rullaa värifilmiä, ja myös muutamat yksityishenkilöt olivat

hankkineet värifilmiä Saksasta.

Sodan värit -näyttely on esillä Hämeenlinnassa Museo Militarian vaihtuvien näyttelyiden rakennuksessa ja Tykkihallissa vuoden 2016 maaliskuun loppuun saakka. Näyttely sisältyy pääsymaksun hintaan, joten samalla hinnalla kävijä pääsee tutustumaan myös museon laajaan perusnäyttelyyn.

Lisätietoja: www.museomilitaria.fi

Jorma Suonio
puheenjohtaja
Pirkanmaan Reserviupseeri ry

Häiriötilanne, vaikka elämme syvässä rauhantilassa

Pirkan Viestin kesänumeron kolumnissani käsitelin myös sisäisen turvallisuuden kysymyksiä kuten työperäistä maahanmuuttoa ja pakolaisuutta. Tuskin kukaan osasi ennakoita, että syyskuun lopulla Suomi on muiden EU-maiden mukana kohtaamassa lähes hallitsematonta turvapaikanhakijoiden virtaa.

Tämänhetkinen akuutti vaihe asettaa viranomaiset sellaisen työtaakan eteen, joka vaatii tehtävien priorisointia ja poikkeuksellisia työvuorojärjestelyjä. Pitkittyessään turvapaikanhakijoiden vyöry vaatii virkapäijärjestelyjä, lisätyövoimaa ja lisää vapaaehtoisia. Ensimmäisiä merkkejä tästä oli varusmiessotapoliisien komentaminen virka-avuksi Tornioon ja poikkeukselliset järjestelyt kunnissa. Myös osa kuntien henkilöstöstä alkaa olla lujilla. Tarvitaanko jossakin vaiheessa maakuntakomppanioita kuten Nokian vesikriisin aikaan?

Tämä juttu on kirjoitettu sunnuntaina 27.9. Alkavalla viikolla saatetaan Tampereella ottaa joiltakin osin käyttöön häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö, jonka 2 § kuuluu: "Häiriötilanteilla tarkoitetaan tässä johtosäännössä tapahtumia ja tilanteita, jotka edellyttävät kaupungin johtamisessa tai palvelutuotannossa normaalioloista poikkeavia toimenpiteitä, tehtäviä ja toimivaltuuksia." Käytännössä kaupungin henkilöstöä voitaisiin määrätä esim. erilaisiin tehtäviin turvapaikanhakijoiden hätämajoitus-tilanteissa.

Turvapaikanhakijavyöryn pysähtyminen onnistuu varmimmin saamalla aikaan poliittinen ratkaisu kriisialueilla, mutta myös tarkempi kontrolli ja potentiaalisten pakolaisten määrän väheneminen pienentävät ihmisvirtoja.

Suomalainen yhteiskunta pystyy varmasti ottamaan vastaan, huoltamaan ja sijoittamaan tänne saapuvat turvapaikanhakijat. Toivottavasti se pystyy myös tekemään arvion siitä, ketkä tarvitsevat turvapaikkaa, sillä kotoaan lähtevän kynnys on aina korkea. Toivottavasti viranomaisilla on riittävät tietotyökalut tunnistaa ne henkilöt, joilla on terroristi yhteyksiä, sekä suoranaiset rikolliset kuten ihmiskuljettajat, jotka pyrkivät hyötymään sekavasta olosuhteista, sekä pidättämään tai palauttamaan nämä.

Akuutti ihmisvyöryn jälkeen on edessä Suomeen sijoittuvien kotouttaminen. Kaikkien etu on nopea integroituminen suomalaisen yhteiskuntaan, sen arvoihin ja periaatteisiin sekä työllistyminen. Kysymys on viime kädessä sisäisestä turvallisuudesta. Heikkoja paikkoja kotouttamisprosessissa on kiteytetysti kaksi: kotouttamistoimien hitaus ja ympäristön torjunta. Kotouttamista ja integrointia on voitava nopeuttaa. Jos integrointi onnistuu, on torjuntakin vähäisempää. Kansanryhmää ei saa tuomita yksilön teon perusteella, vaikka arkikielessä puhutaan millaisia vaikkapa ruotsalaiset, ranskalaiset tai amerikkalaiset ovat meistä suomalaisista puhumattakaan.

Sirkka Ojala
päätoimittaja,
Pirkan Viesti -lehti
sirkka.ojala@gmail.com

Rakas kotimaamme voi huonosti

Viime viikkoina mielessäni on usein soinnut vanha kappale: "Aika entinen ei koskaan enää palaa". Täytyy murheellisena todeta, että rakas isänmaamme voi tällä hetkellä huonosti monella tavalla. Pakolaisvirrat valtaavat Euroopan ja kolkuttelevat valtaavan oman maamme rajoja, samalla kun kamppailemme talousahdinkomme keskellä. Uusia kansalaisia vyöryy Tornioon sadoittain joka päivä. Tämä on suuri haaste viranomaisille ja vapaaehtoistyöntekijöille sekä kunnille, jotka joutuvat etsimään vapaita tiloja uusille vastaanottokeskuksille.

Pelkään, että tilanne voi vielä riistäytyä käsistä, ja myös kansamme jakautuu kahtia. Itse olen lähinnä huolissani maamme sisäisestä turvallisuudesta. Lisäksi mieleen herää kysymys, miten maamme talouden kantokyky kestää näin nopean väestön lisääntymisen ja miten saamme järjestettyä terveydenhuollon? Kansamme kahtia jakautuminen olisi myös suuri uhka kallisarvoiselle, vaalittavalle ja jo nyt uhanalaiselle maanpuolustushengellemme.

Sukulaiskansamme unkarilaiset ovat konkreettisesti sulkenet rajansa. Kesällä minulle kerrottiin, että Tšekin tasavalta ei ole ottanut toistaiseksi yhtään pakolaista, koska maan asukkaat sitä vastustavat omaan turvallisuuteensa vedoten. Toki, jos nyt maahamme tulevat pakolaiset saadaan hyvin kotoutettua yhteiskuntaamme, on tulevaisuudessa enemmän käsipareja myös sellaisiin töihin, joihin omat kansalaisemme eivät ehkä kovin innokkaasti tartu. Monilla tulijoilla onkin tahto työn tekemiseen ja vaikean kielempä oppimiseen.

Suomeen saapuneiden pakolaisten joukossa on myös naisia ja lapsia, jotka todella tarvitsevat turvaa ja parempaa tulevaisuutta. Olen sen valmis heille suomaan. En ole suvaitsematon, mutta ihmettelen kuitenkin miksi aika iso osa pakolaisista on nuoria salskeita miehiä, jotka tulevat Irakista ja Somaliasta, vaikka sotaa

käydään nyt Syyriassa? Mieleeni herääkin huolestuttava kysymys: keitä he ovat ja miksi he tulevat tänne? Lisäksi heidän joukossaan on jo esiintynyt tyytymättömyyttä meille niin rakasta kotimaatamme kohtaan.

Olen varma, että pakolaisten joukossa on siis myös sellaisia henkilöitä, jotka tulevat maahamme vain helpomman ja mukavamman elämän toivossa. Joukkoon mahtuu varmasti myös terroristeja. Tämä turvallisuuttamme uhkaava aines pitäisi pystyä erottamaan tulijoiden joukosta jo maamme rajalla. Onneksi rajavartiolaitamme on nyt tehostettu, ja myös puolustusvoimat on asettanut Jääkäriprikaatista virka-aputehtäviin Tornioon varusmiehiä sekä kantahenkilökuntaan kuuluvia. Tämä osaltaan helpottaa viranomaisien taakkaa.

Suomi on allekirjoittanut vuonna 1968 YK:n Geneven pakolaissopimuksen, jonka mukaan esimerkiksi sotaa tai luonnonkatastrofia pakenevat eivät ole pakolaisia, vaan paon tulee perustua vainoon tai perusteltuun syyhyn pelätä vainotuksi joutumista. Tätä määritelmään on kuitenkin laajennettu useissa maissa. Pakolaissopimuksen keskeinen säännös on *palautuskielto*. Sen mukaan sopimusvaltio ei saa palauttaa pakolaista alueille, joissa hänen henkeään tai vapauttaan uhataan rodun, uskonnon, kansalaisuuden, johonkin tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi.

Tilanteemme tekee entistä hankalammaksi se, että omat kansalaisemme kamppailevat samaan aikaan muun muassa työttömyyden syövereissä. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli elokuussa 222 000. Hallitus on talouden tervehdyttämiseksi kiristämässä myös työssäkäyvän kansanosan elämää omilla leikkauksillaan, tavalla tai toisella.

Kaunista syysruskan aikaa kaikille!

Hyvä maanpuolustustyön ystävä

***Sinulla on merkkipäiväsi vieton
yhteydessä mahdollisuus tukea
pirkanmaalaista maanpuolustustyötä
avaamalla onnitelutili haluamassasi
pankissa ja ohjaamalla sen tuotto
Pirkanmaan Maanpuolustuksen
Tuki PMT ry:lle.***

***Soita ja sovi asiasta
Toiminnanjohtaja Päivi Huotari
pub. 050 5550 728***

**PIIRIEN TUKI
KIITTÄÄ TUESTASI**

Kiitos

kaikille minua 50-vuotissyntymäpäivänäni muistaneille ja pienimuotoiseen juhlaani osallistuneille. Teitte juhlapäivästäni ikimuistoisen. Sinivalkoinen elämänpolkuni vapaaehtoisen maanpuolustustyön parissa jatkuu.

Sirkka

Sotilas ja puku

Pirkanmaan aluetoimisto siirtyi 1.1.2015 osaksi Panssariprikaatia. Tehtävämme ja toimintamme jatkuvat sinänsä ennallaan, mutta muun muassa sotilaspukuihimme tuli muutoksia. Päähineeksi vaihtui panssarijoukkojen musta baretti tai musta turkislakki ja olkaan kiinnitettiin Laguksen uudet ja olkapäille Panssariprikaatin joukko-osastotunnukset.

Sotilaspuku mielletään yleensä kuuluvaksi vain ammattisotilaille, varusmiehille ja palveluksessa oleville reserviläisille. Näin asia ei kuitenkaan ole. Reserviläisillä ja reserviin kuulumattomillakin on oikeus eräissä tilanteissa käyttää sotilaspukua. Lähtökohtaisesti reserviläisellä on oikeus käyttää samoja sotilaspukuja kuin ammattisotilaitkin käyttävät.

Maastosuojajavastus, eli maastopuku, on varmasti reserviläisen yleisin sotilaspuku. Maastopuku voidaan käskä parateissa joukoille paraatipuvuksi ja siinä kannettavaksi kunniamerkit. Kevyt palveluspuku, m/83, on harmaa, sininen tai musta puolustushaarasta riippuen.

◀ Laguksen nuolet

▼ Kunniamerkit paraatipuvussa ja kunniamerkkinauhalaatat palveluspuvussa.

Palveluspuku on samalla väriasteikolla ja sen vuosimallit ovat m/58, m/51 ja m/30. Palveluspuvussa käytetään kunniamerkkinauhalaattoja. Siviilipukuna sitä vastaa tumma puku. Palveluspuku muuttuu helposti paraatipuvuksi vaihtamalla siihen kunniamerkkinauhalaattojen sijaan kunniamerkit. Paraatipuku vastaa siviilipuolen pukukoodia "tumma puku kunniamerkein". Juhlapuku ja pieni juhlapuku muodostetaan yhdestä ja samasta puvusta vaihtamalla paitaa, solmuketta ja vatsavyötä. Juhlapukua vastaa siviilipuvusta frakki ja pientä juhlapukua smokki.

Sotilas- ja virkapukunormissa on lueteltu tilaisuudet, joissa reserviläinen ja ei-reserviläinen voi käyttää sotilaspukua. Näitä ovat mm. kunniakäynnillä ja kunnia-vartiosta sankarihaudoilla, useimmilla Maanpuolustuskoulutuksen kursseilla ja maanpuolustusjärjestöjen juhlatilaisuuksissa.

Reserviläinen ei voi käyttää sotilaspukua siviilihenkilön haissä. Ammattisotilaan haissä vieraat käyttävät pientä juhlapukua. Hautajaisissa, jotka järjestetään sotilaallisin kunnianosoituksin, reserviläinen voi käyttää paraatipukua.

Pääsääntönä on, että tilaisuuden järjestäjä määrää pukukoodin. Jos tilaisuus-

dessä ei haluta käytettävän sotilaspukuja, ei sinne tule sellaisessa mennä. Epäselvissä tapauksissa sotilaspuvun käyttäjä on velvollinen varmistamaan tilaisuuden järjestäjältä sotilaspuvun käytön tarkoituksenmukaisuuden. Pukiessasi sotilaspuvun päällesi edustat kotimaassa puolustusvoimia ja ulkomailla koko maamme. Reserviläisten ei tarvitse rauhan aikana noudattaa hiusten pituutta, partaa tai viiksejä koskevia sääntöjä, mutta sotilaspuvun ja koko ulkoasun tulee olla siisti ja huoliteltu.

Sotilaspuvun käyttöön ulkomailla muissa kuin puolustusvoimien järjestämissä tilaisuuksissa on anottava lupa valvovalta aluetoimistolta.

Asevelvollisuuden päättyessä kuuden kymmenen ikävuoden lopussa reserviläinen muuttuu normin mukaan "ei-reserviläiseksi". Tällöin sotilaspuvun käyttö rajoittuu reserviläisen vastaavasta. Sotilaspuvussa saa kantaa vain puolustusvoimien määrittelemiä kunnia- ja ansiomerkkejä. Täydelliset määräykset löytyvät puolustusvoimien internet-sivuilta, mutta tässä on muutamia yleisperiaatteita.

Kunnia- ja ansiomerkkejä käytetään vain paraati- ja juhlapuvuissa eikä kunniamerkkejä koskaan kiinnitetä päällystakkeihin. Sotilaspuvussa kannetaan kaikki sodan ajan ansioista saadut kunniamerkit, mutta rauhan ajan ansioista saaduista kannetaan pääsääntöisesti vain korkeinta samalta ritarikunnalta tai järjestöltä saatua. Ulkomaisista kunniamerkeistä kannetaan vain valtiokalenterissa lueteltujen ritarikuntien kunniamerkkejä. Kunniamerkeille on määritetty keskinäinen järjestyks. Kotimaiset kunniamerkit kannetaan aina ennen ulkomaisia ja sodan ajan ansioista myönnettyt ennen rauhan ajan ansioista saatuja.

Joissain maissa kunnia- ja ansiomerkkejä sekä muistomitaleita jaetaan varsin auliisti, jopa rauhan ajan palvelukses-

ta, sen erityisempiä ansioita vaatimatta. Suomalaisen kunniamerkkikulttuuriin ja sotilaspukuun ei kuulu yletön korostautuminen. Sotiemme veteraanit kantavat tai kantoivat keskimäärin yhtä Vapaudenristiä tai -mitalia, Talvi- ja Jatkosodan muistomitalia sekä mahdollisesti kolmea joukko-osastojen muistomitalia. Tämä kaikki oli ansaittu henkensä alttiiksi asettaen useiden vuosien hyvällä ja moitteettomalla rintamapalveluksella. Meidän sotia käymättömien olisi hyvä muistaa tämä pohtiessamme mitä ja kuinka paljon mahdollisesti saamistamme sinänsä arvokkaista ansiomerkkeistä kiinnittämme tuon saman armeijan sotilaspukuun. Kunniamerkkien ompelu ei ole helppoa ja suosittelen tukeutumaan ammattilaisen apuun.

Kattavat määräykset sotilaspukujen käytöstä ja niissä kannettavista kunnia- ja ansiomerkkeistä löytyvät puolustusvoimien internetsivuilta: www.puolustusvoimat.fi, "Sotilas- ja virkapukunormit" sekä "Kunnia- ja ansiomerkkien kantaminen".

Ohjeet kunniamerkkien kantamisesta siviilipuvuissa löytyvät puolestaan ritarikuntien kotisivuilta: www.ritarikunnat.fi.

Timo Ikonen
komendantikapteeni
Pirkanmaan aluetoimisto
Panssariprikaati

Avoimet ovet

perjantaina 18.12.2015

klo 14.00-17.00

Väinöläkatu 2

Tule tapaamaan tuttuja ja uusia toimijoita. Mahdollisuus on myös tutustua yhdistysten nykyiseen toimintaan.

Tarjolla glögiä, kahvia, pullaa ja piparkakkuja.

Tervetuloa!

Reservitoimistojen henkilökunta
Tampereen Reservin Upseerien Naiset ry

Joulusauna

14.12.2015 klo 18.00

Perinteinen joulusauna on lämpimänä maanantaina 14.12. klo 18.00 alkaen Siivikkalan majalla, oma pyyhe mukaan.

Kahvit

Papin puheenvuoro

Joululauluja, toimisto varaa lauluvihkot Käynti muistokivellä

Väinöläkadulta järjestään kimpapakyytejä. Kyytejä ja tarjoilua varten pyydetään ilmoittautumiset toimistolle keskiviikkoon 9.12. mennessä sähköpostilla: tamru@tampereenreserviupseerit.fi, tekstiviestillä tai soittamalla 040 556 0380.

Tervetuloa

Tampereen Reserviupseerit ry

TERVETULOA MAANPUOLUSTUSJUHLAAN TAMPEREELLE

Kalevan lukion juhlasali
Salhojankatu 33

keskiviikkona 21.10.2015 klo 18 00

Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen

Tervetulotoivotus: eversti evp Pentti Väänänen
Juhlapuhe: kenraalimajuri Timo Rotonen
Seppeläpartion lähettäminen: rovasti Esa Eerola
Ilmavoimien soittoakusta
Lukiolaisten tervehdys
Mieskuoro Kelot

Järjestäjä
Sotiemme 1939-45 Perinneyhdistys ry

Petkeleen pläjäys

Ari Pakarinen ja Veera Vanhanen Kokonaisturvallisuus 2015 -messujen tietoskyläavalla esittelemässä MPK:n laajaa koulutustarjontaa.

Syyslehtiä...

Kokonaisturvallisuusmessut Tampereella olivat maanpuolustusvälelle elämys. Messut olivat kokonaisuuden kattava kattaus turvallisuuden eri näkökulmiin aina teknisestä turvallisuudesta henkiseen turvallisuuteen. Messuvieraille oli tarjolla elämyksiä, luentoja, näyttöjä ja verkostoitumista eri näytteilleasettajien osastoilla.

Puolustusvoimat olivat panostaneet oman koulutuksensa ja toimintansa esittelyyn, ja ennen kaikkea ulkoalueen kalustesittelyyn ja taistelunäytöksiin. Maanpuolustusjärjestöt olivat myös näytävästi esillä turvallisuusviranomaisten kanssa samassa näyttelyhallissa. MPK:n osastolla kävi ilahduttava ja vilkas puheensorina kaikkina messupäivinä. Turhaan ei ollut tietokilpailupyörää, eikä veneen navigointisimulaattoria tarvinnut paikalle tuoda – ne olivat ahkerassa käytössä eri-ikäisten messuvieraiden toimesta.

Isona asiana voidaan todeta, että kansalaisilla on selkeästi huolta oimastaan todeta, että kansalaisilla on vallitsevassa turvallisuustilanteessa. Tämä turvattomuuden tunne ja huoli tuli esille useassa keskustelussa messujen aikana. Toivottavasti turvattomuutta tuntevat saattoivat messuilta löytää ratkaisuja tai vastauksia arjen turvallisuushuoliin, niin pieniin kuin isoihin. Ainakin MPK on organisaatiollaan varautunut vastaamaan koulutuksella näihin turvattomuuden tunteisiin.

Osaamisen varmistamista IPP:ssä

Ilmapuolustuspiirin läntisellä koulutusalueella keskitytään syksyn aikana kouluttajien aselajittimien osa-

misen kehittämiseen. Kouluttajakursseilla sovitetaan yhteen puolustusvoimien eli koulutuksen tilaajan vaatimukset ja ilmapuolustuspiirin kouluttajista lähtöisin olevat osaamisen kehittämistarpeet. Kurssien suunnitteluprosessi on keskustelevalta, jolloin voidaan luoda painopisteitä koulutukseen ottaen edellä mainittujen osapuolien tarpeet huomioon.

Kaiken kouluttajakoulutuksen tavoitteena on tuottaa sellaisia osaajia, joiden osaamista voidaan käyttää tilatessa koulutuksessa. Toisena tavoitteena on tuoda uusia kouluttajia mukaan kouluttajatiimeihin, ja näin varmistaa osaamisen ja hiljaisen tiedon siirtäminen uusille kouluttajajoukoille. Tulevan syksyn aikana näitä kouluttajajoukkoja tarvitaan ja mitataan puolustusvoimien kertausharjoituksissa.

Kouluttajana kehittyminen MPK:ssa vaatii vapaaehtoisuuden aatteen paloa, jatkuvaa halua kehittää itse oppijana ja kouluttajana, sekä jatkuvaa valppautta etsiä uusia itsensä kehittämisen mahdollisuuksia kouluttajana.

Näillä ajatuksilla, koulutuksellista syksyä!

Paku

■ Ari Pakarinen
aluepäällikkö

MPK
Ilmapuolustuspiiri
Läntinen koulutusalue

MPK:n Pirkanmaan Koulutus- ja tuki- yksikön kurssseja

16.–18.10. MAASTOTAIDOT NAISILLE

- perustietoa maastossa selviytymisestä ja turvallisuudesta

16.–18.10. KOMPANIAN SUUNNITTELUKURSSI

- kurssilla opetellaan kompanian päällikön päätöksen laatimista uusitussa taistelutavassa

23.–25.10. KENTÄLÄÄKINTÄ 3

- kurssilla harjoitellaan ensiapua ja evakuoitinta taistelutilanteissa

23.10. PUOLUSTUSVOIMIEN B-AJO-LUPAKURSSI

- illan aikana saa perustietoa puolustusvoimien ajoluvasta siten, että voi ajaa puolustusvoimien henkilö- ja pakettiautoja

24.10. KOTU-INFO 3

- päivä on tarkoitettu kurssinjohtajille, kouluttajille ja huollon henkilölle, päivän aikana tutustutaan vuoden 2016 MPK:n Pirkanmaa kurssisiin

30.10.–1.11. SOTAPELI

- kurssi on jatkoa pataljoonan ja kompanian suunnittelukurssille, pelissä pelataan pataljoonan taistelu

11.–13.11. SYYS-PIRKKALA, KAHDEKSAN ERI KURSSIA

- Tilannekeskus: harjoituksen johtajan apuna harjoitusta johdettaessa
- Huollon kurssi: kurssi varustaa ja muonittaa eri kurssit
- Kohteensuojaus: perehdytään kohteensuojaamisen perusteisiin
- Sissikurssi: kurssilla opetellaan ylläkköä ja kohteen tuhoamista
- Pioneerikurssi: kurssilla opetellaan miinoittamista ja miinojen käsittelyä
- Sotilaan perustaidot: kurssi on tarkoitettu ensi vuonna palvelukseen astuville naisvarusmiehille, kurssilla perehdytään varusmiespalvelukseen niin kasarmissa kuin maastossa
- Lähihaistelukurssi: kurssilla perehdytään sotilaan lähihaistelun perusteisiin aseensa kanssa ja ilman asetta
- Reserviläisjohtaja 2: johtamisrata, jossa pääsee ratkaisemaan sotilasjohtamisen tilanteita

Lisätietoa ja ilmoittautuminen MPK:n koulutustarjontasivuilta www.mpk.fi/Pirkanmaa

Tervetuloa mukaan!

Kokonaisturvallisuus 2015 -messuista tuli todellinen suur tapahtuma

Puolustusvoimien taistelunäytös tarjosi yleisölle upeaa katsottavaa

Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa 4.–6.9. järjestetyillä Kokonaisturvallisuus 2015 -messuilla vieraili arviolta noin 20 000 kävijää ja messuihin tutustui 16 218 vierasta.

Messut aktivoivat myös Pirkanmaalaista maanpuolustusväkeä, sillä maanpuolustusliittojen ja perinneyhdistysten messuosastoilla talkoitiin esitelytehtävissä kaikkina kolmena messupäivänä. Mukaansatempaava ohjelma sekä turvallisuustoimijoiden toiminnalliset pisteet tarjosivat runsaasti tietoa ja turvallisuustaitoja kaikenikäisille. Reserviläisliitto julkisti messuilla uuden esittelyvideonsa. Videoon löytyy linkki myös www.pirkanviesti.fi -sivustolta.

Perjantai oli koululaisten vierailupäivä ja silloin messuosastoihin oli tutustumassa noin 5000 koululaista. Messuilta löytyikin nähtävää, koettavaa ja opittavaa kaiken ikäisille. Puolustusvoimien huikea taistelunäytös täytti ulkokatsomot kaikkina messupäivinä ääriään myöden ja ohjelma-areenan tähtinä olivat soittokunnat ja hurmaavat nelijalkaiset ystävämme pelastus-, esintä- ja tullikoirat. Ulkonäyttelyalueella pääsi tutustumaan laajasti puolustusvoimien nykykalustoon.

■ Sirkka Ojala

Reserviläisliiton messuosastolla talkoivat esitelytehtävissä myös Pirkanmaan Reserviläispiirin puheenjohtaja Juha Moijanen ja piirin tiedottaja Raimo Ojala.

Suomen Reserviupseeriliiton osastolla oli perjantaina taloilemassa muun muassa sotakamreeri Yrjö Suuniittu.

Puolustusvoimien varusmiessoittoakunta esiintyi messuilla näyttävästi kaikkina kolmena päivänä.

Ulkonäyttelyalueella pääsi tutustumaan puolustusvoimien nykykalustoon. Näytteillä olivat kaikki uusimmat hankinnat muun muassa Leopard 2 A 6.

Hereillä. Valmiina. Toimintakykyisiä. Puolustusvoimain komentaja, kenraali Jarmo Lindberg havainnollistaa esitystään Yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden foorumissa.

Vapaussodan Perinneliiton iloiset aktiivitoimijat liiton toiminnanjohtaja Arja Alkman ja liiton puheenjohtaja, kenraalimajuri Kalervo Sipi. Keskellä Reservi Upseerien Naisten Perinneliitto ry puheenjohtaja Kisse Alho.

Vinkkejä GPS:n käyttäjille ja muillekin maastossa liikkujille

Vuositain Tampereella järjestetään reserviläisille Kartat- ja koordinaattikoulutusta sekä GPS-koulutusta, usein teemapäivä ennen jotoskauden alkua keväällä ja teemailta syksyllä ennen syysjotosta.

Mikäli olet hankkimassa käsi-GPS-laitetta, niin nykyään kannattaa harkita muistikortillisen (microSD tms.) Garminin valintaa, koska sellaiseen on saatavilla Maanmittauslaitoksen vapauttamaa kartta-aineistoa (MML:n avoin data). Tavallisen maastossa liikkujan ei kannata ostaa maksullisia kartta-aineistoja, ellei nimenomaan tarvitse esim. tonttirajojen.

Ainakin Garminin tietyt mallit voivat käyttää GPS:n lisäksi myös GLONASS-järjestelmän signaaleja, mikä parantaa tarkkuutta. Asetuksista GLONASS-ominaisuuden saa myös pois päältä.

Eräs talkoohenkinen kansalainen, Teemu Peltonen, on tehnyt huiuman hienon työn ja omatoimisesti koonnut MML:n vapauttamasta aineistosta koko Suomen peruskarttapalat yhdeksi noin 1,7 Gt:n kokoiseksi tiedostoksi. Tämän työn tuloksia voi ilmaiseksi käyttää käsi-GPS-laitteissa, taikka omalla tietokoneella (Win,

Mac OS) ilman verkkoyhteyttä. Garminin www-sivuilta voi imuroida ilmaisen BaseCamp-ohjelman omalle kotikoneelle karttojen käsittelyyn. Jos olet suunnittelemassa syksyistä reissua Takahikiälle, niin voit kotona rauhassa etukäteen katsella Takahikiän maastoa karttapohjalla eri mitatakaavoissa, ja tarvittaessa tehdä siitä sopivia tulostuksia.

Tuo Suomen peruskartta-tiedoston www-sivu on "kartat.hylly.org", jossa on lisää ohjeita. BaseCampin löytää "www.garmin.com"-sivuilta.

MML:n Kansalaisen karttapäikkäällä voit verkkoyhteydellä katsoa peruskartan lisäksi myös taustakarttaa eli "puhelinluettelon karttaa" ja ilmakuvaa samasta paikasta.

Muutoin vain retkeilevän kannattaa vilkaista www-sivua "pikakartta.fi". Sieltä voi (MML:n avoimesta datasta tehdyn palvelun kautta) rajata haluamansa alueen ja tallentaa sen omalle koneelle pdf-tiedostoksi myöhemmää käyttöä varten. Jälki on terävää vektorigrafiikkaa ja tuolta voi itseksensä tulostaa monenlaisia karttoja monenlaiseen käyttöön.

■ Tero Ahtee

Hengellinen palsta

Luota lapsen lailla

Keskellä pimenevää syksyä, keltaisten ja punaisten lehtien saatellessa luontoa talviuneen, vietimme viime sunnuntaina iloista Mikkelinpäivää. Samalla juhlimme valtakunnallisesti 70-vuotiaasta kirkon päiväkerhoyötä, sillä Mikkelinpäivänä kirkossa aiheena ovat enkelit ja lapset.

Kotimme salin seinällä on aitiopaikalla tuttu suojelusenkelitaulu. Kummityttöni tutki kerran taulua ja totesi, että siinä enkeli suojelee lapsia rikkinaisella sillalla, vaikka nämä eivät enköliä näekään. Kummitytön sanat tulivat kuin suoraan taivaasta. Ei turhaan sanota, että lapset ovat uskossaan lähempänä Jumalaa kuin aikuiset. Lapsi uskoo yksinkertaisesti kasteessa saatuun suojelusenkeliin, joka siunaa ja varjelee elämän matkalla.

Jossain elämän vaiheessa voi tulla tunne, ettei enkeleitä olekaan. Aikuisten kovaan maailmaan ei jonkun mielestä tunnu sopivan valkoisiin pukeutunut, hopeisena ja kultaista sähköä kaunis enkeli, joka kulkee mukana elämän vaikeuksien keskellä. Usko Jumalan huolenpitoon kaikkien riskien, todennäköisyyksien ja uhkien maailmassa on hankalaa.

Mikkelinpäivä on saanut nimensä Raamatusta mainitusta arkienkeli Mikaelista, jota pidetään kirkon perinteessä erityisesti sodankäynnin enkelinä. Jumalan enkelien varjelusta koettiin maassamme viime sotien aikana monin tavoin niin rintamalla kuin kotirintamalla. Harva haluaa tai uskaltaa kertoa kokemuksistaan, sillä ne ovat kokijalleen pyhiä.

Kunnioitettu sotiemme veteraani ja vaarini **Nestori Päljänoja** oli vanhan ajan mies, joka ei paljoa puhunut. Sota-ajastaan hän oli kuitenkin kertonut sen verran, että oli kerran haavoittunut ja saanut käskyn mennä lähimpään JSP:aan korustansa. Vaari ei olisi millään tahonut lähteä, sillä ei mielestään ollut pahoin loukkaantunut. Illan tultua vaari kuitenkin lähti ja viipyi työn yli JSP:ssa. Seuraavana päivänä hän palasi takaisin taistelupaikkaansa ja kohtasi järkytyksen; vihollinen oli tuhonnut korsun kokonaan ja kaikki aseveljet kuolleet. Nestori-vaari jäi ainoana henkiin.

Aina kun **Aune**-mummu kertoo tästä minulle, mummun ääni särkyä ja käy ohueksi. Jos vaari ei olisi selvinnyt sinä päivänä sodassa, ei hän olisi koskaan tavannut mummuja, enkä minäkään olisi koskaan syntynyt. Nestori-vaari sai kokea, että salatulla tavalla Jumala enkeleineen varjeli tätä maata. "Maan korvessa kulkevi lapsosen tie, vaan ihana enkeli kotihin vie." Tänään syntymä-

päivänäni kiitän Jumalaa, että lähetti enkelinsä vaaria varjelemaan.

Elämme nyt erilaisten vaikeuksien ja arjen haasteiden kanssa kuin sotien aikaan. Monet meistä silti hiljaisesti rukoilevat apua ja toivovat muutosta elämäänsä. Isänmaamme on myös joutunut hämmäntävään tilanteeseen ja epävarmuus maamme turvallisuudesta on nostanut päätään.

Samaan aikaan kun murehdimme ja huolehdimme maamme turvallisuudesta ja puolustuskyvystä, meidän pitäisi katsoa lapseen ja ottaa oppia hänen uskostaan. Jeesus asetti lapsen koko seurakunnan keskelle, sillä lapsen vilpittömyys ja yksinkertaisuus, teoretoinnista ja laskelmoinnista vapaa usko on meille aikuisille esimerkki. Uskon ei tarvitse olla monimutkaista. Usko on luottamus lapsen lailla, että Taivaan Isä pitää meistä enkeleineen huolta kaikkina aikoina, vaikka emme tätä varjelusta voi aina nähdä.

Usko ei sulje pois aikuisten tarvetta saada asioille selitys, varmuus tai syy. Lapsen usko vapauttaa meidät kuitenkin loputtomasta asioiden pohtimisesta ja murheen kantamisesta niiden asioiden kohdalla, joille emme voi mitään tai joita emme ymmärrä. Huolemme, kysymyksemme ja koko elämän käsittämättömyyden saamme heittää Jumalan syliin. Meidän jokaisen on tehtävä oma osamme isänmaamme hyvinvoinnin ja turvallisuuden eteen, mutta loppujen lopuksi kaikki on Jumalan kämmenellä, myös meidän jokaisen oma elämä.

■ **Anu Mätäsniemi,**
pastori,

Hämeenkyrön seurakunta
Lavajärven Seudun Reservin
Aliupseerit ry:n sihteeri

Kannen valokuva:

Puolustusvoimien varusmies-soittokunta esiintyi näyttävästi Kokonaisturvallisuus 2015 -messu-tapahtumassa Pirkkalassa.

Kuva: Sirkka Ojala

Painos

7.500 kpl

Julkaisija

Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry

Päätoimittaja

Sirkka Ojala
sirkka.ojala@pirkanviesti.fi

Tiedotustoimikunta

Sirkka Ojala, pj
Marja Hirvonen
Hannu Jokinen
Tiina Kokkola
Jaakko Lampimäki vpj.
Juha Moijanen
Ari Paukkunen, siht.
Janne Reinola
Matti Salonen
Jorma Suonio

Ulkoasu

Maisan paja

Paino

Lehtisepät Oy

Aineistot

Päätoimittaja Sirkka Ojala
puh. 050 3688 460
Kiveliönkatu 12,
33580 TAMPERE
pirkanviesti@gmail.com

Osoitteenmuutokset

Päivi Huotari, 050 5550 728,
(03) 212 7405
pir.reservi@kolumbus.fi

Pirkan Viesti

pirkanviesti@gmail.com

Ilmoitusasioissa

Päivi Huotari, 050 5550 728
pir.reservi@kolumbus.fi

Piirilehti Pirkan Viestin

ilmestyminen 2015:

N:o Aineisto Ilmestyy

5 23.11. 22.12.

Retkeläiset ryhmäkuvassa.
Matkalle osallistui kaikkiaan 31 henkilöä.

Kommodori evp Mikko Taavitsainen esittelee ryhmälle Suomen ainoaa 10 tuuman Durlacher-lavetilla varustettua tykkiä. Tykin kantama oli 1900-luvun alun ampumatarvikkeilla 15 asteen korotuksella noin 11 kilometriä, 30 asteen korotuksella noin 18 kilometriä ja toisen maailmansodan aikaisilla ampumatarvikkeilla 27,5 kilometriä.

Puoliautomaattinen merikanuuna 57 / 58 Hotchkiss. Putken pituus 3545 mm, tykin paino 1975 kg. Suurin kantama 9000 m.

Pirkanmaalaiset kesäretkellä Kuivasaareen

Pirkanmaan Maanpuolustusyhdistyksen kesäretki suuntautui 13. kesäkuuta Kuivasaareen. Retkelle osallistuneet pääsivät tutustumaan saarella oleviin rannikkotykkeihin ja myös alkukesän kauniiseen saaristoluontoon.

Matkaan lähdettiin aamulla tasan kello 8.30 Tampereen Keskustorilta Vanhan kirkon edestä. Bussimatkan aikana yhdistyksen puheenjohtaja, kenraalimajuri **Kalervo Sipi** antoi retkeläisille tietoisuuden rannikkotykistöstä, ilmatorjunnasta ja sotapropagandasta.

Matka jatkui Santahaminan varuskunnasta matkittavan lounaan jälkeen kahdella yhteysaluksella. Rannikkotykistöillän hallinnoimalla MPK:n linnakevene *MS Kuivasaarella* ja Helsingin Laivastokillan koulutusalus *MS Kiltarilla*. Molemmissa aluksissa palvelu oli huomaavaista ja merimatkat voitiin tehdä suotuisan tuulen puhaltaessa. Saarella ryhmää opasti kommodori evp **Mikko Taavitsainen**. Asiantuntevan ja asialleen viikittyneen oppaan tarinoita olikin mukava kuunnella. Vierailuun varattu aika oli kuitenkin rajallinen ja nähtävää jäi vielä toisellekin saariseisulle.

Kuivasaari on Suomen puolustusvoimien hallinnassa oleva linnakesaari, joka sijaitsee Helsingin edustalla Isosaaren länsipuolella. Saarella on Suomenlinnan Rannikkotykistökillän ylläpitämä, huomattavan laaja kokoelma vanhoja historiallisia tykkejä. Kiltalaiset kunnostivat 1980-1990-lukujen vaihteessa muun muassa kaksoistykkitornin ja se on edelleen kiltalaisten huoltovastuulla. Aikaisemmin saarella toimi myös aktiivikäytössä ollut 100 TK-rannikkopatteri. Nyt kyseiset tykit on poistettu aktiivikäytöstä eikä linnakkeella ole pysyvää miehitystä.

Linnake on kuitenkin edelleen puolustusvoimien aluetta, joten saarella käyntiin tarvitaan asianmukainen lupa.

1700-luvulla Kuivasaari oli kalastajien tukikohta. Seuraavan vuosisadan saari oli yksityisomistuksessa, kunnes Venäjän valtio pakkolunasti saaren vuonna 1896 ja se luovutettiin Viaporin linnoitukselle. Saari linnoitettiin 1910-luvulla ja sinne rakennettiin kasarmit ja henkilökunnan asunnot. Keväällä 1918 saksalaiset aloittivat suomalaisten kouluttamisen venäläisten jättämien rannikkotykkinen käyttäjäksi. Seuraavana vuonna linnake otettiin jo aktiivikäyttöön. Saarella sijaitsee muun muassa venäläisten vuonna 1904 rakentama vanha kasarmi, jossa on kaksi 50 hengen tupaa sekä vuonna 1903 rakennettu linnakkeen päällikön asunto. Taavitsaisen jalanjälkiä seuraten retkeläiset tutustuivat myös 1930-luvulla rakennettuun tulenjohtotorniin, jonka huipulla on käytöstä poistettu tutka-antenni. Lisäksi vierailtiin sokkeloissa kasematisa, joka toimi maanalaisena majoitus- ja laskentakokeskuksena.

Saarella on monia harvinaisia tykkejä

Kuivasaarella on myös yksi maailman harvoista säilyneistä 305 mm:n kaksoistykkitorneista. Venäläisen Obuhovin terästehtaan aikoinaan valmistama tykki (305 / 52 O) on edelleen ampumakunnossa, mutta sillä ammutaan nykyään

ainoastaan järeitä kunnialaukauksia 500 kilon vesipanosella. Tykit valmistuivat ampumakuntoon vuonna 1935. Niiden kantama on 42 kilometriä. Toinen saarella oleva tykkiharvinaisuus on 10 tuuman Durlacher-lavetilla varustettu tykki (254 / 45 D). Tykki on valmistettu vuonna 1906 ja sen putken pituus on 11 420 mm ja paino 51 500 kiloa. Saaresta löytyy niin ikään Canet -mallinen, 152 mm:n merikanuuna (152 / 50 T) jonka putki on Tampellan valmistama. Saarella olevan, venäläisten macadam -menetelmällä rakentaman Tykkien varrella on lisäksi runsaasti erilaisia museutykkejä.

Varsinkin retkelle osallistunut naisväki ihasteli saaren kaunista luontoa monine kasveineen ja vesilintuineen. Vaikka saari on nimensä mukainen, on saarella myös lehto jossa kasvaa mahtava tuomipensainkko. Tykkien toisella puolella on kalliiolehto, jossa kasvaa muun muassa ahomansikkaa ja keto-orvokkeja. Saaren keskellä on kivikko, joka tehtyjen rakennustöiden jälkeenkin kertoo muinaisesta merenrannasta.

Paluumatkalla poikettiin vielä Santahaminan sotilaskotiin sokerisille munkikahveille. Ennen bussin nolan kääntämistä kohti moottoritietä, silmäiltiin bussin ikkunasta Santahaminan varuskunnan aluetta Pirkanmaan aluetuomiston päällikön, komentaja **Matti Eskolan** opastamana.

■ Sirkka Ojala

Ennen saarimatkaa tankattiin vatsa täyteen Santahaminan varuskunnassa. Varuskuntaravintola "Saharan" ollessa remontissa ruokailu tapahtui leppoisasti telttaravintolassa. Etualalla Pirkanmaan Maanpuolustusyhdistyksen toimielias sihteeri Kisse Alho ja MNL Pirkanmaan Piirin puheenjohtaja Marja Hirvonen.

130 / 50 N –rannikkotykki, 130 mm 45 kaliiperia. Putken pituus 6581 mm ja paino 5180 kg.

6 tuuman Canet-tykki (152 C) ja valkoposkianhiperhe.

Kuivasaarella on myös yksi maailman harvoista säilyneistä 305 mm:n kaksoistykkitornista. Venäläisen Obuhovin terästehtaan aikoinaan valmistama tykki (305 / 52 O) on ampumakunnossa, mutta niillä ammutaan nykyisin ainoastaan kunnialaukauksia muun muassa itsenäisyyspäivänä ja panoksena käytetään 500 kg vesipanosta.

Tampereen Reserviupseerit ry

TOIMINTATAPAHTUMASUUNNITELMA LOKA-JOULUKUU 2015

LOKAKUU

1.10.2015 – 28.4.2016

Osmonkallion sisäämpumaradan pienoispistoolirata 25 m, 7 paikkaa ja pienoiskiväärirata 50 m, 1 paikka käytössä jäsenille torstaisin klo 17.00–20.00 huhtikuun loppuun 2016 asti. Yhteyshenkilö Vesa Valkama, vesa.valkama@pp.inet.fi tai 050 5514265.

10.10.2015

Sarviaiset, uusien jäsenten tervetuloilaisuus, Siivikkalan maja klo 13.00 alkaen. Uudet jäsenet kutsutaan tilaisuuteen.

21.10.2015

Maanpuolustusjuhla Tampereella, Kalevan lukion juhlasalissa Salhojankatu 33, keskiviikkona klo 18.00 Kahvitarjoilu alkaa klo 17.30. Tilaisuuden järjestää Sotiemme 1939-45 Perinneyhdistys ry.

MARRASKUU

12.11.2015

TAMRU:n Syyskokous torstaina klo 18.00 Siivikkalan majalla, Vasamantie 238. Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen.

17.11.2015

Esitelmä oluusta TamRU:n senioreille (avec) tiistaina klo 12.00 osoitteessa Väinöläkatu 2, 33100 Tampere, 2 krs. Esitelmöitsijänä on Hartwall Oy:n eläkkeellä oleva panimomestari Ilkka Hyttinen. Myös maistiaisia on tiedossa. Esitelmän jälkeen omakustanteinen lounas lähiravintolassa. Ilmoittautumiset Pauli Määttäselä 10.11.2015 mennessä joko sähköpostitse: pauli.maattanen@hotmail.com tai puhelimitse: 0400 499 156.

28.11.2015

Juhlailaisuuksien lippukoulutus järjestetään lipunkantajille ja lippuvartiaille lauantaina klo 13.00–17.00 reservijärjestöjen koulutustiloissa osoitteessa Väinöläkatu 2, 2 krs:n isossa neuvotteluhuoneessa ja jatkuu kahvitauon jälkeen käytännön harjoituksena klo 15.00–17.00 Kalevankankaan hautausmaan pääportilla. Ilmoittautumiset koulutustilaisuuteen 21.11.2015 mennessä sähköpostilla: tamru@tampereenreserviupseerit.fi tai 040 556 0380.

JOULUKUU

6.12.2015

Itsenäisyyspäivän tilaisuudet:

klo 10.45 Maanpuolustusyhdistysten kokoontuminen Tammelaan Talvisodan Henki-muistomerkille seppälenlaskuun
klo 11.10 maanpuolustusjärjestöjen marssi Kalevankankaalle
klo 12.00 kunniakäynti ja seppälenlasku Kalevankankaan sankariristillä
klo 12.45 ohimarssi Kalevanpuistotiellä
klo 13.00 itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus Kalevan kirkossa

14.12.2015

Joulusauna, maanantaina klo 18.00–21.00 Siivikkalan majalla

17.12.2015

Vänrikkien kotituntia torstaina 17.12. Satakunnan Lennosto, TamRU palkitsee plakettillaan värnikin, joka on erinomaisesti suorittanut varusmiespalveluksensa.

18.12.2015

Avoimet ovet perjantaina 18.12. klo 14.00–17.00 toimistolla, Väinöläkatu 2

24.12.2015

Jouluaaton kunniavartioiden Kalevankankaan ja Lammipään sankarihaudoilla

Tampereen

Reserviupseerit ry

Väinöläkatu 2, 33100 Tampere.

toimisto on avoinna ma-to klo 9.00–13.00

puhelin: 03 212 7957,

sähköposti: tamru @ tampereenreserviupseerit.fi

kotisivut: www.tampereenreserviupseerit.fi

”Hömppävideoita” pimeiden syysiltojen ratoksi

YouTubessa (www.youtube.com) näkyy olevan jonkin verran hyödyllistinkin materiaalia... vaikkakin vähän.

Puolustusvoimat on vahvasti mukana, tarjonnassa on pidempiäkin pätkiä mm.

- Taistelukenttä
- Tulikaste
- Valmius
- Pelastautuminen ja hypotermia.

VIHMA on Pohjois-Savon maanpuolustusväen tiedotuskanava, jolla nimellä löytyy mm. RESUL:n syysjotos TAHKO-jotos 2014.

Myöskin mustavalkoisia koulutusvideoita 1940- ja 1950-luvuilta löytyy eri armeijoiden tekeminä.

Lisäksi siellä YT:ssä on eritasoisia kevennyksiä jollaisten katseleminen asiantuntijoiden mukaan kuulemma edesauttaa työ- tai opiskelukyvyyn ylläpitoa eli jaksamista sekä tuo iloa työttömien ja eläkeläisten iltoihin, siis että pitää silloin tällöin pari muutaman minuutin ajatustaukoja. (Jos nimitään työpaikalla YouTube ei ole www-osoitteiden kieltolistalla.)

YouTubesta löytyy mm. klassikkoanimaatio ”PAKA 4”. Kuva: YouTube -sivusto.

Muutamia hakusanoja kevennyksille

- Kummeli "The Survivors"
- Lauri Tyyni "Survival Expert Finland"
- Beer Grills; mm. "The Ultimate Survival with Beer Grills" (Finland)
- klassikkoanimaatiot "PAKA 2" ja "PAKA 4".

■ Tero Ahtee

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset juhlatunnelmissa. Kuvat: Tommi Kokkola

Iloitse isänmaastasi, vaali sen perinteitä, turvaa sen arki ja tulevaisuus

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry 60 vuotta

Vuonna 1955 perustettiin Tampereen Reservialiupseerien naisjaosto tukemaan reservialiupseerien toimintaa ja taloutta. Naisjaoston jäsenet olivat reservialiupseerien naispuolisia perheenjäseniä. Noina aikoina maanpuolustustyö oli todella koko perheen harrastus. Vuosien saatossa yhteiskunta on muuttunut, yhdistyksen toimintatavat ovat muuttuneet, ja nyt 60 vuotta sitten perustettu naisjaosto on itsenäinen yhdistys, joka kuuluu Reserviläisliittoon.

Yhdistyksessä on aina ollut paljon vahvoja ja toimeliaita naisia, jotka ovat olleet kehittämässä ja luomassa uutta niin järjestötyössä kuin naisten vapaaehtoisessa maanpuolustustyössäkin. Tampereelta oltiin mukana, kun naisjaostot perustivat oman piirin Pohjois-Hämeeseen ja valtakunnallisen Reservialiupseerien naisten liiton. Reserviläisliitto avasi sääntönsä 20 vuotta sitten niin, että sotilasarvosta tai sukupuolesta

riippumatta kaikille kansalaisille tuli mahdollisuus liittyä Reserviläisliittoon, jos perusyhdistys oli valinnut myös omat sääntönsä avoimiksi. Näin ei käynyt Tampereella ja niinpä Tampereen reservialiupseerien naisosasto perusti oman yhdistyksen ja liittyi Reserviläisliittoon vuonna 1997. Reserviläisliiton erityisesti naisille suunnatussa toiminnassa yhdistyksestä on alusta asti ollut vahva panos.

Tupa täynnä juhlayöä

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset juhlivat merkkipäiväänsä Pyyunikin upeissa maisemissa Juhlatalo Villassa Varalassa. Talo oli tupaten täynnä iloisia juhliloita. Yhdistyksen puheenjohtaja **Merja Soininen-Välimäki** kertoi avaussanoissaan, että juhlayöiden kunniaksi yhdistys päätti lahjoittaa Koukkuniemen vanhaikodin asukkaille pyörätuolikäyttöön tarkoitettuja helposti ylle puettavia viittoja. Lahjojen

sijasta yhdistyksestä pyydettiin tukemaan tätä hanketta ja siihen pyyntöön on vastattu runsaskätisesti. Tampereen Seudun Reserviläisnaiset julisti juhlan kunniaksi myös kirjoituskilpailun Hämeen partiolaistille Minun isänmaani. Kilpailun voitti 15-vuotias **Ella Korkeala** Mäntävuoren Partiolaisista. Puheenjohtajan lukema Ellan runo oli hieno avaus juhlaan.

Puheenvuoroja

Kapteeni **Minna Liimatainen** Satakunnan Lennostasta toi tervetuloa Suomen ilmavoimista. Minna sanoi oman maanpuolustustyönsä alkaneen vuonna 2001 Tikkakoskella Ilmavoimien viestikoulussa. Liimatainen kertoi valmistuneensa yliluutnantiksi kymmenen vuotta sitten ja nyt hän palvelee taistelujohtajan työssä. Liimatainen sanoi kiittäneensä aikansa palvelusvuosiensa aikana miten moninainen tehtäväkirjo ilmavoimissa

on, ja muun muassa miten paljon ihmisiä tarvitaan hyvän taistelulentäjän taustajoukkoihin. Yhdistyksemme jäsen, kansanedustaja **Sofia Vikman** kertoi maanpuolustuksen tilanteesta ja tulevaisuudesta valtiovalan näkökulmasta. Viime vaalikaudella Vikman oli asian tiimoilta näköalapaikalla puolustusvaliokunnassa. Hän toi puheessaan esiin myös naisten osallistumisen tärkeyden maanpuolustamisessa sekä ammattisotilaana että vapaaehtoisena toimijana. – Puolustusvoimien tavoitteena on saada lisää naisia asepalvelukseen. Naisia tarvitaan ammattisotilaisiksi ja etenkin kriisinhallintatehtäviin, vaikka miespuolinen ikäluokka määrällisesti riittäisi tällä hetkellä puolustusvoimien tarpeisiin. – Naisilla on isänmaan, sen vapauden ja itsenäisyyden puolustamisessa korvaamaton rooli. Tämä oivallettiin myös Pirkkanmaalla 60 vuotta sitten, kun ajatus Tampereen Reser-

vialiupseerien naisjaoston tarpeellisuudesta heräsi.

Niin ikään yhdistyksen oma jäsen, Reserviläisliiton varapuheenjohtaja **Terhi Hakola** toi liiton tervehdyksen juhlaan ja ojensi puheenjohtaja Merja Soininen-Välimäelle liiton pöytämalin. Tervehdyksessään Hakola toi liiton kiitokset siitä vahvasta panoksesta, jonka Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ovat tuoneet Reserviläisliittoon.

Hieman historiaa

Tässä juhlassa ei käyty läpi seikkaperäisesti yhdistyksen koko historiaa, vaan yhdistyksen entinen puheenjohtaja ja liittohallituksen jäsen **Sirkku Kirves-Lassila** muisteli puheenvuorossaan viimeisen kymmenen vuoden kohokohtia. Vaikka muistelu keskittyi viimeiseen 10 vuoteen, niin muistot kiertyivät mukavasti kaiken alkuun, kun Sirkku ojensi puheensa lopuksi kauniin ruusun yhdistyksen perustaja-

Kapteeni Minna Liimatainen, joka toi juhlaan lennoston tervetuloa, paljasti puheessaan, että hänen ensimmäinen oma haaveensa oli tulla hävittäjälentäjäksi. Kuva: Sirkka Ojala.

Yhdistyksen jäsen, pirkkanmaalainen kansanedustaja Sofia Vikman sivusi puheessaan muun muassa maanpuolustuksemme tilannetta. Kuva: Sirkka Ojala.

Yhdistyksen entinen puheenjohtaja Sirkku Kirves-Lassila esitteli napakan yhteenvetoon yhdistyksen historiasta. Kuva: Sirkka Ojala.

Yhdistyksen puheenjohtaja Merja Soininen-Välimäki lausui omassa puheenvuorossaan Minun Suomen kirjoituskilpailun voittajarunon. Kuva: Sirkka Ojala.

Liisa Kärkkäinen ja Alice Jokiranta. Kuva: Tiina Kokkola.

Juhlan musiikkiennististä vastasivat Pirkanmaan musiikkiopiston nuoret taiturit Juliana Front ja Krister Ojanen. Kuva: Sirkka Ojala.

jäsenelle **Alice Jokirannalle**. Juhlissa mukana iloitisi myös kunniapuheenjohtaja Liisa Kärkkäinen, joka liittyi toimintaan vain hieman myöhemmin kuin Alice Jokiranta. Mennyttä muisteli isoin kiitoksin myös **Matti Salonen**, joka toi juhlaan Tampereen Reserviläisten tervehdyksen. Hänellä oli mukanaan arvokas dokumentti, josta kävi seikkaperäisesti ilmi kuinka miesten yhdistys sai oman lippunsa ja lipun takana olivat tietenkin naiset Alice Jokirannan johdolla.

Juhlan lopuksi puheenjohtaja Merja Soininen-Välimäki luovutti huomionosoituksia ansioituneille jäsenille. Jokainen oli kiitoksen ansainnut. Juhlan musiikista vastasivat Pirkanmaan musiikkiopistosta **Juliana Front** ja **Krister Ojanen**.

Tampereen Seudun Reserviläisnaisten johtajatus on toteutunut monin tavoin monien innostuneiden naisten kautta: **Iloitse isänmaastasi, vaali sen perinteitä, turvaa sen arki ja tulevaisuus.**

■ **Tiina Kokkola**

Varuskuntavierailuun osallistujat yhteiskuvassa Draken muistomerkin edessä.

Reserviläispiirin vierailu Satakunnan Lennostossa

Reserviläisliiton juhluvoiteen liittyen Pirkanmaan Reserviläispiiri järjesti varuskuntavierailun Satakunnan Lennostoon Pirkkalassa. Osallistujia tapahtumaan voitiin ottaa 60 henkilöä ja määrä täyttyi piirin jäsenyhdistysten jäsenistä ennakoilmoittautumisten perusteella. Tapahtuman aluksi piiri tarjosi päivällisen, jonka paikkana oli Varuskuntaravintola Sääksi. Reserviläispiirin puheenjohtaja **Juha Moijanen** toivotti osallistujat tervetulleiksi. Reserviläisliiton tervehdyksen toi liiton varapuheenjohtaja **Terhi Hakola**. Ruokailun päätteeksi nautittiin kakkukahvit. Tämän jälkeen siirryttiin Lennoston ja ilmavoimien esittelyyn Suojauskomppanian auditorioon. Esityksessä kuultiin ajankohtaista asiaa ilmapuolustuksesta laajemminkin. Asiantuntevana esittelijänä toimi majuri **Petteri Kantola**.

Esitelmän jälkeen tutustuttiin konekalustoon. Siirryttiin lähemmin tarkastelemaan Casa kuljetuskoneita ja saatiin kuulla miten niitä käytetään puolustus-

voimien materiaali- ja henkilökuljetuksiin kori- ja ulkomailla.

Toisena tutustuttiin Pilatukseen, yksimoottoriseen potkuriturbiinikoneeseen, joka on nopeasti muunneltavissa eri käyttötarkoituksiin. Koneessa

havaittiin olevan yhdeksän matkustajapaikkaa.

Vierailun päätteeksi tutustuttiin Hornet-hävittäjiin ja näihin tehtyihin elinkaaripäivityksiin.

■ **Raimo Ojala**

Osallistujat pääsivät myös kokeilemaan CASA kuljetuskoneen istuimia.

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry:n juhlassa palkittuja

Reserviläisliiton kultainen jäsenmerkki lehvilla
Liisa Kärkkäinen – kunniapuheenjohtaja
Kaija Vaittinen – kunniajäsen
Hannele Heino – rahastonhoitaja

TSRN:n standaari
Merja Soininen-Välimäki
Eeva Seppä
Tuire Miller
Tuttu Kirves

Reserviläisliiton standaari:
Maanpuolustus peruskalliomme
Anna Rapelo
Terhi Hakola
Marita Stenholm
Sinikka Valtanen

Lisäksi kiitettiin ahkerina monin tavoin mukana olleita jäseniä lahjakortein. **Annikki Pehkonen**, **Iina Auterinen**, **Irene Hirvonen** ja **Anne-Leena Rapo** pääsevät nauttimaan hieronnasta ja **Mervi Rajamäki** teatterista.

Ella Korkeala voitti TSRN juhluvuoden runokilpailun

Tampereen Seudun Reserviläisnaisten juhluvuoden kunniaksi julistetun kirjoituskilpailun voitti 16-vuotias Mäntän lukiossa syksyllä opinnot aloittanut **Ella Korkeala** Mänttä-Vilppulasta. Ellan mielestä on helppoa ilmaista tunteita ja kertoa mielipiteitä kirjoittamalla. Hän on mukana Mänttä-Vilppulan seurakunnan isostoiminnassa ja toimii myös kookkikerhon ohjaajana.

Avaan silmät on pimeää,
Takkutukka painaa,
Avaan verhot,
On vieläkin pimeää.

Kylmää lattiaa tallustan,
Posliinipytylle istahdan,
Unisia silmiä hieraisen,
On vieläkin pimeää.

Kaurapuuroa keittämään,
Se maanantaiaamua parantaa,
Vatsassa jo lämmittää,
Mutta vieläkin on pimeää.

Pitkät kalsarit, aluspaita,
Collegehousut, villapaita,
Toppavaatteet ja karvalakki,
On vieläkin pimeää.

Lumi narskuu kuomien alla,
Maassa on enemmänkin kuin halla,
Koulu tuolla jo hämmöttää,
Mutta vieläkin on pimeää.

Opettelen laskemaan,
Kieliä ja historiaa,
Nyt kun koulu ohi on,
Aurinko taitaa nousta jo.

Vaikka pitkään onkin pimeää,
Jaksan silti tallustaa,
Tiedän että ruokaa saan,
Ja peitto lämmittää.

Ei aina täydy polskutella,
Hame päällä hypellä,
Väillä voi hiihdellä,
Poskipäitä palella.

Minun Suomi on oikein hyvä,
Sinun myös, eikä niin?
Meidän Suomemme on täydellinen,
Koska olemme tehneet siitä sen.

Natojäsenyys edellyttää kansan tahtoa

Pirkanmaan Reservipiirien Henkisen maanpuolustuksen toimikunta järjesti jälleen vuosittaisen Teema- ja kirkkoillan 15. syyskuuta. Tällä kertaa paikkakunnaksi oli valittu Pirkkala.

Pirkkalan seurakunta antoi-kin vuonna 1994 valmistuneen kirkkonsa kauniit tilat mielellään toimikunnan käyttöön, ja illan isäntänä toimi seurakunnan puolesta kirkkoherra **Olli-Pekka Silfverhuth**. Illan kahvituksesta huolehtivat herkullisten tarjottavien kera Pirkkalan Hämeenpuolen Martat.

Koska esitelmän aihe oli varsin ajankohtainen, ja esitelmän pitäjää tunnettu ja arvostettu kenraalimajuri (res), VTT **Pertti Salminen** toi-

mikunnan jäsenet odottivat salin täyttyvän runsaslukuisesti. Toisin kuitenkin kävi, sillä paikalle saapui toimikunnan jäsenten lisäksi vain neljä kiinnostunutta kuulijaa sekä Pirkanmaan aluetuomiston päällikkö, komentaja **Matti Eskola**. Tästä huolimatta ilta vietettiin suunnitellusti läpi. Kenraalimajuri Salmisen esitelmän aiheena olivat *Puolustuspoliittiset haasteet syksyn 2015 turvallisuustilanteessa*. Salminen jakoi esitelmänsä kolmeen eri

ajanjaksoon, joista ensimmäisessä hän kertoi kylmän sodan ajasta. Tätä seurasi vuodesta 1990 Saksojen yhdistymisen jälkeinen unelmanpunainen ajanjakso. Kolmannessa osassa kenraali käsitteli vanhaan paluun ajanjaksoa, joka alkoi vuonna 2008, kun Venäjän politiikka muuttui.

Salmisen mukaan Putinin suosio kansan keskuudessa perustuu moniin seikkoihin, joista yhtenä on venäläisen yhteiskunnan laittaminen järjestykseen.

Putin myös osoittaa voimaansa kasvattamalla Venäjän etupiiriä. Keskeinen ja avoin kysymys on Salmisen mukaan se, miten laajaksi Venäjä ajattelee etupiirinsä tulevaisuudessa ja miten se haluaa olla päättämässä maailman asioista. Mikäli Venäjä aikoo laajentaa etupiiriään myös Suomen alueelle, on perusteena nähtävästi vetoaminen vanhan Venäjän alueeseen.

Esitelmässään Salminen valotti monipuolisesti myös Venäjän Krimillä ja Ukrainassa käyttämiä hybridisodankäynnin keinoja. Hän mainitsi keinoina muun muassa mielialojen muokkauksen, propagandan, sosiaalisen median ja muun mediavaikuttamisen, poliittisen- ja taloudellisen painostuksen, kansanjoukkojen kiihotuksen ja kahakoiden aiheuttamisen, kidnappaukset, humanitaarisen- ja aseellisen

tuen kriisinhallinnan nimissä, häirinnän viesti- ja sähkönjakelussa ja uhkaamisen ydinaseella.

Suomen puolustuksen lähitulevaisuuden haasteet

Salmisen mukaan suuri haaste Suomen puolustukselle on jatkossa raha, jota ei ole budjetoitu tarpeeksi. Positiivisena Salminen näkee kuitenkin sen, että poliittisten päättäjien keskuudesta löytyy ymmärrystä sille, että puolustusvoimauudistuksessa pudotetulla budjetitasolla ei kyetä hoitamaan edes sotilaallisen puolen tehtäviä niin että pystyisimme vakuuttamaan ulkopuoliset puolustuksemme toimivuudesta. Salmisen mukaan onkin toivottavaa, että puolustusvoimien budjettimäärärahaa pystyttäisiin nostamaan asteittain niin, että

Kirkkoherra Olli-Pekka Silfverhuth kertoi hartauspuheessaan Pirkkalan tulleista pakolaisista, joita hän oli käynyt juuri tapaamassa.

► Kenraalimajuri Salminen kertoi, että hänen elämänsä on edelleen kiireistä aktiivipalveluksen jälkeenkin. Kenraalia työllistävät muun muassa lukuisat esiintymispyynnöt ja lisäksi tekeillä on kirja, jonka aiheena on viranomaisyhteistyö kylmän sodan aikana.

puolustusvoimat kykenee hankkimaan uutta materiaalia ja myös pyrittämään koulutustoimintaa. Salmisen mukaan on erittäin tärkeää, että ilma- ja merivoimamme kyetään varustamaan uusitulla kalustolla seuraavan viidentoista vuoden aikana.

Tukea puolustuksellemme voimme hakea yhteistyöstä ja yhteisistä hankinnoista. Ruotsin ja Suomen yhteinen puolustusyhteistyö ei kuitenkaan ole vielä kenraalin mukaan kovin pitkällä.

Salmisen toi esiin, että 22 EU-maata kuuluu NATO:oon. Ne ovat järjestäneet oman puolustuksensa NATO:n kokonaisjärjestelmän kautta. Tästä syystä Naton kanssa kilpailevalla eurooppalaisella sotilaallisella puolustuksella ei ole elintilaa. EU:lla ei ole erillisiä joukkoja eikä komentorakenteita eikä turvatakuu lausekkeita, paitsi terrorismin ja luonnonkatastrofien varalta.

Suomessa puhutaan usein NATO-optiosta. Suomea koskevaa optiota NATO:lla ei kuitenkaan ole. Tarpeen tullen Suomi voi kuitenkin hakea Naton-jäsenyyttä räätälöidyn valmennusohjelman kautta. Jäsenhakemukseen vaaditaan kuitenkin koko kansan yksimielisyys ja Naton jäsenvaltioiden hyväksyntä. Salmisen mukaan tällä vaalikaudella ei nähtävästi ole kuitenkaan tarvetta tehdä tätä päätöstä, ellei Ruotsi muuta yllättäen kantaansa jäsenyyden suhteen.

Salmisen mukaan tällä hetkellä ei ole osoitettavissa meidän maamme suuntaan mitään sellaista poliittista aietta, mihin pitäisi erityisesti varautua, Venäjältä tai muustakaan suunnasta tai terroristien keskuudesta.

Turvallisuuden ja puolustuksen haasteena onkin varautuminen aikeen ilmaantumiseen. Haasteenamme on havaita ajoissa kaikinainen tiedonhankinta hybridioperaatioiden valmistelu. Havaittava on myös kyberulottuvuudessa tapahtuva teknillinen kehitys sekä sosiaalisessa mediassa tapahtuva muu toiminta. Näihin tulee myös kehittää puolustus- ja vastatoimien mahdollisuuksia.

Salmisen sanoi, että Suomen päättävöitteenä on edelleen hyökkäyksen ehkäisy. Meidän tulee pystyä osoittamaan sellaista uskottavaa puolustuksellista kykyä, että näyttää siltä että pystymme tuottamaan mahdolliselle hyökkääjälle sellaiset uskottavat tappiot, että he arvioissaan päättävät olla toteuttamatta aiettaan. Tämä edellyttää hyvää suoriutuskykyä ja yhteiskunnan toimivuutta kaikissa olosuhteissa, maanpuolustus-tehtävien toteuttamista ja tukea sotilaalliselle maanpuolustukselle sekä yhteiskunnan toimivaa halua puolustaa tätä yhteiskuntaa eli elävää maanpuolustustahtoa kansalaisten keskuudessa.

Salmisen toi esiin huolensa siitä että mikäli maamme nykytilanne johtaa siihen, että kansakunta alkaa jakautua niin sanotusti hyvin toimeentuleviin ja köyhempään kansanosaan, on se vaaraksi myös kansalliselle maanpuolustustahdollemme.

Toimikunnan puheenjohtaja, eversti **Leo Ukkonen** luovutti kenraalimajuri Salmiselle kiitoksena pronssisen Pirkkamitalin puualustalla. Illan päätti hiljentymisen kirkkoherran pitämään ajatus herättäneeseen iltahartauteen.

Toimikunta kiittää Pirkkalan seurakuntaa ja Hämeenpuolen Marttoja hyvästä yhteistyöstä.

■ Sirkka Ojala

Satakunnan Lennoston kotiutusjuhlassa 16.9.2015. Maanpuolustusnaisten Liitto ry:n kunniakirjan ja Kupilka eräjuoma-astian lusikan kera sai korpraali Jonna Ylimäki. Hän on toiminut sotilaspoliisilääkintämiehenä ja niin kuin sotilasarvosta voi päätellä on Pirkkalasta kotoisin olevan Jonnan palvelus sujunut varsin mallikkaasti. Palkitsemisen luovutti MNL Pirkanmaan Piirin puheenjohtaja Marja Hirvonen. Kuva: Kari Mannerman.

Itsenäisyyspäivä 2015

Ohjelma

- Klo 10.45 **Kokoontuminen** Maanpuolustusjärjestöt kokoontuvat Emil Aaltosen puistossa Talvisodan Henki-muistomerkillä
- Klo 11.00 **Järjestäytyminen** Talvisodan Henki-muistomerkillä
- Lippuseremonia
 - Seppelen lasku
 - Sillanpään marssilaulu yhteislauluna (kaksi ensimmäistä säkeistöä)
 - Tampereen Kotkien puhallinorkesteri soittaa
- Klo 11.10 **Maanpuolustusjärjestöjen marssi** Kalevankankaalle
- Suomen lippu, maanpuolustusjärjestöjen lippulinna (lipulla kantaja ja lippuvartijat) ja marssiosastot (sotilasasuiset, siviilasuiset ja rauhanturvajaajat)
- Klo 11.45 **Siirtyminen** pääportilta sankarihaudoille
- Klo 12.00 **Kunniakäynti ja seppelenlasku** Kalevankankaan sankariristillä
- varuskunnan kanssa ja yhdistysten muodostamien seppelipartioiden seppelenlaskut Vapaussoturien, Vakaumuksensa puolesta kaatuneiden, Karjalaan jääneiden vainajien ja Ruotsalaisen prikaatin muistomerkeille
- Klo 12.45 **Ohimarssi** Kalevanpuistotiellä Kalevan lukion kohdalla
- Klo 13.00 **Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus** Kalevan kirkossa

Tervetuloa

Maanpuolustusjärjestöt

Tulevia

VIESTILLISIÄ TAPAHTUMIA

loppuvuodesta 2015 Tampereella ja vähän muuallakin

- 9.-11.10. JOJÄ/Viestikurssi 2, TYRSKY, Upinniemi
- 23.-25.10. HF-radioliikennekurssi, Tikkakoski
- 24.-25.10. HONKA Tuliasema- ja viestikurssi, Niinisalo
- 14.-15.11. Viestikurssi 1 MEKSTOS, Parolannummi
- 20.-21.11. Viestiliikenneharjoitus
- 6.12. PRT21, perinneradiotapahtuma

Katso lisätietoja: www.mpk.fi

LOPPUVUODEN MAASTOTAPAHTUMIA

- 16.-18.10. maastotaidot naisille, Pirkkala
- 13.-15.11. MPK:n iso kurssiviikonloppu Pirkkalassa

Katso lisätietoja: www.mpk.fi

Linnan juhlat

Hämeenkyrön Koskilinnassa
itsenäisyyspäivän aattona

5.12.2015 klo 18

Koskilinnankuja 3, Kyröskoski

Sastamalan Reserviupseerit ry

75-VUOTISJUHLA

Onnittelujen vastaanotto klo 17-17.30
Koskilinnan yläaula,
ajanvaraukset p. 050 512 6012

Hämeenkyrön Reservialluupseerit ry

60-VUOTISJUHLA

Onnittelujen vastaanotto klo 17-17.30
Koskilinnan yläaula,
ajanvaraukset p. 040 835 6307

Ohjelma

Tervetuloa: puheenjohtaja Ari Paukkunen,
Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry

Tervehdysmalja

Suomen lippu saapuu

Lippulaulu, säestys Kyröskosken
VPK:n torvisoitokunta

Tervehdyssanat: puheenjohtaja Aapo Nurmi,
Sastamalan Reserviupseerit ry ja
puheenjohtaja Jarmo Valkama,
Hämeenkyrön Reservialluupseerit ry

Kyröskosken VPK:n torvisoitokunta

Juhlailallinen buffet-pöydästä

Juhlapuhe: kenraalimajuri Kalevo Sipilä
PV-uudistus ja nykytila

Huomionosoitukset

Sillanpään marssilaulu, säestys Kyröskosken
VPK:n torvisoitokunta

Kahvi & sinivalkoinen unelma

Tanssia, Veli-Pekka Bäckman

Salonkijotos

Tervetuloa viihtymään!

Sastamalan Reserviupseerit ry

Hämeenkyrön Seudun
Reserviupseerikerho ry

Hämeenkyrön Seudun Reservialluupseerit ry

Hämeenkyrön Seudun
Maanpuolustusnaisten ry

Ilalliskortin hinta 40 euroa
Ilmoittautuu illanjuhlaan maksamalla
ilalliskorttivaraus 19.11. mennessä tilille
FI85 4722 0010 0191 30
Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerit
viitro: 1009

Tiedustelut:
050 512 6012 Aapo Nurmi,
040 548 1931 Ari Paukkunen,
040 835 6307 Jarmo Valkama,
050 401 1878 Elna Paukkunen

Tumma puku, paraatipuku
Isot kunniamerkit

Alkoholipitoiset ruokajuomat eivät
sisälly ilalliskortin hintaan.
Ruokajuomat baarista käteillä

Raimo Puukka 1931-2015

Resäkuun 15. päivänä siirtyi ajasta ikuisuuteen silloisten Pohjois-Hämeen, nykyisten Pirkanmaan Reservipiirien entinen toiminnanjohtaja, kapteeni evp **Raimo Puukka** Tampereellä. Puukka oli syntynyt Karjalan Räisälässä 25.7.1931.

Sotilaan pojan kodista perimä maanpuolustushenki vankistui lisälässä nuoruusajan partioharrastusten myötä ja johdatti miehen puolustusvoimien palvelukseen JP 5:een (Karjalan Jääkäripataljoonaan) Kontiorannassa, missä hän palveli nuorempana upseerina. Sen jälkeen ura valtion palveluksessa jatkui Liikkuvan poliisin palveluksessa Hämeenlinnassa ja Helsingissä. Puolustusvoimien Pääesikunnan alaisen Tutkinto-osaston Tampereen toimistossa Puukka toimi 14 vuoden ajan. Virkamiesura päättyi kuuden vuoden palvelukseen Pohjanlahden merivartioston esikunnan komentotoimiston ja meritoimiston päällikkönä Vaasassa. Rami oli kotipaikkakunnillaan myös reserviupseerikerhojen jäsen. Tampereen kerhon hallituksessa hän toimi 1980-luvulla ja oli sen meriosaston hallituksen jä-

sen. Meriharrastukseen Tampereella liittyi aktiivinen toiminta navigaatioseuran ja meripelastusyhdistyksen toiminnassa ja johdossa.

Tärkeä jakso oli Raimo Puukan toiminta Pohjois-Hämeen Reservipiirien toiminnanjohtajana vuosina 1986-1988. Tässä roolissa Rami kiinnitti huomiota reserviläisliikunnan vahvistamiseen ja maastotoiminnan kehittämiseen. Ramin suuri ansio muiden merimiesten ja turkulaisten meriupseerien ohella oli, että vuonna 1987 Pohjois-Hämeen Reserviupseeri- ja aliupseeripiiri saivat yhdessä ostaa puolustusvoimilta K-24 yhteysveneen, jonka nimeksi tuli **m/s Pirkanmaa**. Piirit siirsivät aluksen sittemmin M/S Pirkanmaan tukisäätöön omistukseen. Tukisäätö möi laivan vuonna 2007 ostettuaan uuden koulutusaluksen, joka sai myös nimekseen **m/s Pirkanmaa**. On harvinaista, että sisämaan reserviläiset harjoittelevat meritaitoja omalla aluksella saaristomereillä. Laivat ovat keränneet suhteellisen pienen mutta ahkeran joukon, joka talokoovimain uurausta on pitänyt ne kunnossa ja aktiivisessa käytössä. Rami oli

Tampereen Reserviupseereiden asettama kunniavartio Kalevankankaan kappelissa.
Kuva: Markku Savolainen

loppuun saakka mukana tukisäätöön toiminnassa.

Viime vuosinaan Raimo Puukka perhe-
dytti ansiokkaasti Pirkanmaan reserviläisiä maanpuolustajien juhla- ja seremoniakäytäntöihin.

Reserviläisjohtajana Rami-veljemme oli rauhallinen, ystävällinen ja pyyteetön herrasmies, joka kuitenkin itse oli valmis

myötävaikuttamaan esimerkiksi valtiollisten tunnustusten hankkimista tuntemilleen ansioituneille kansalaisille.

Paljon aikaansaannutta ja aloiterikasta pirkanmaalaisen reservitoiminnan kehittäjää jäi omaisten lisäksi kaipaamaan laaja maanpuolustusväen ja ystävien joukko.

■ **Veikko Parkkinen**

Pekka Ruusukallio 1932-2015

Lehtimies ja tietokirjailija, Pirkanmaan Reserviupseeripiirin kunniajäsen Pekka Ensio Ruusukallio kuoli 6.7.2015 Tampereellä 83 vuoden ikäisenä.

Pekka Ruusukallio syntyi 16.3.1932 Keuruulla, tuli ylioppilaaksi Jyväskylän lyseosta 1951 ja valmistui kansakoulun opettajaksi 1956. Pekka oli sotilaspoika. YH:n aikana 1939 hän muun muassa vei Jyväskylässä reserviläisille liikekannallepanomääräyksiä.

Toimittuaan 1954-1957 suomenkielen ja historian opettajana hän siirtyi toimittajaksi. Pääosan lehtimiesurastaan hän toimi Aamulehden palveluksessa uutis- ja henkilöuutistoimittajana. Hänen tekemiensä merkkipäivähaastattelujen määrä nousee kolmeen tuhanteen.

Pekka Ruusukallio oli urheilul mies. Erityisen lähellä hänen sydäntään oli suunnistus sekä henkilökohtaisesti että toimittajana. Hän toimi lehdistöpäällikkönä monissa suunnistuksen SM-, EM- ja MM-kilpailuissa ja Jukolan Viestissä. Hän harrasti myös pitkän matkan hiihtoja ja osallistui muun muassa Pirkan Hiihtoon 11 kertaa, Vasaloppet:iin ja Finlandia-hiihtoon sekä myös jääkärien perinnehiihtoon Pohjanlahden yli.

Maanpuolustus oli Pekalle sydämen asia ja hänen alan kirjallinen tuotantonsa oli laaja. Eläkevuosinaan hän kirjoitti kymmenkunta historiateosta. Hänen teoksiaan ovat muun muassa *"Pirkan Vartio - Tampereen sotilaspiiri ja sen edeltäjäsotilaspiirit"* (1995), *"Hämäläisten kenraali A. O. Pajari"* (2002), *"Suomen puolesta - Kahden armeijan taisteli- ja Karl-Erik Ladau"* (2005) ja *"Jussi kesti Valpon vainon"* (2013), joka kertoo Karjalassa syntyneen ja Pohjois-Hämeessä toimineen sotilaspoikaohjaajan, sotiemme komppanianpäällikön ja asekatkennänsä ansioituneen urheilutoimittajan

Jussi Kirjavaisen (1901-1983) elämästä ja elämäntyöstä. Viimeksi mainitun kirjan tultua painovalmiiksi Pekka sai vaikean sairauskohtauksen ja siitä alkoi puolentoista vuoden laitosjakso, joka päättyi menehtymiseen viime heinäkuussa.

Pekka Ruusukallion eläkevuosien kirjallinen tuotanto ei ollut vai kirjvoja. Pekka toimi vuosina 1983-1993 Pirkan Viesti -lehden päätoimittajana. Lisäksi hän oli päätoimittajana myös Jääkäripataljoona 27 Perinneyhdistyksen Parolelehdessä ja Reserviläinen-lehdessä. Pekka oli jäsenenä ja toimijana monessa vapaaehtoisen maanpuolustuksen yhteisössä kuten Pirkka-Hämeen Sotilaspoikien Perinnekilta, Pirkanmaan Meripuolustuskilta, m/s Pirkanmaan tukisäätö, Pirkanmaan Maanpuolustusyhdistys, Tampereen Reserviupseerit, JP 27 Pirkanmaan osasto, Vapaussodan Tampereen Seudun Perinneyhdistys, Pirkanmaa Sotilaspiirien Perinneyhdistys ja Tampereen Suojeluskunta- ja Lottamuseo. Pekka oli meriupseeri ja sotilasarvoltaan reservin yliluutnantti.

Huolimatta mittavasta työstä vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi Pekalta riitti aikaa myös perheelleen. Isän perintö näkyi ja tuntui siunaustilaisuudessa Lammipään kappelissa ja muistojuhlissa Tesoman kirkossa. Siunauksen suoritti hänen poikansa **Jukka-Pekka Ruusukallio** ja muistojuhlan monipuolisesta ohjelmasta vastasivat hänen kolmannen sukupolvensa nuoret.

■ **Markku Rauhalahja ja Veikko Parkkinen**

Rirjoittaminen on lahja. **Pekka Ruusukalliolla** se oli syntymälahja. Kansakoulunopettajan koulutus täydensi Pekan kirjoittamisen lahjaa ja loi tukevan pohjan suomen kielen sujuvalle hallinnalle. Kaunis suomen kieli ja sen virheetön käyttö oli Pekalle kunnia-asia. Pitkä ura Aamulehden toimittajana oli Pekka Ruusukalliolle varmasti mieleinen työarkki ja omien unelmien täyttymys.

Reserviläisten sydämiin Pekka Ruusukallion kuolema jätti suuren aukon. Valtakunnallisen Reserviläinen-lehden päätoimittaja löytyi suoraan jäsenistön aktiivisesta ytimestä. Pekan tarkka ja perusteellinen luonne vaati runsaasti taustatyötä, jotta teksti oli varmasti virheetöntä.

Pirkanmaan Reservipiirit olivat etuoikeutetussa asemassa Pekan ottaessa jo 1970-luvulla vastuulleen piirilehti Pirkan Viestin päätoimittajan tehtävät. Elettin reservitoiminnan alkuaikojia, eivätkä lehteä kustantaneet piirit aina kysyneet selviytymään velvoitteistaan. Alkuvuosina Pirkan Viesti ilmestyi vuosikausia ainoastaan kahdeksan sivuisena, koska ilmoitusmyynti ei kattanut lehden kustannuksia. Tukirenkain perustamisen myötä myös Pirkan Viestin talous vakiintui ja lehti sai lopulta nykyisen muotonsa. Pekan järkähtämätön tahto oli vienyt lehden läpi hamaan kallion.

Viellä vaikeammat olosuhteet Pekka Ruusukallio joutui kohtaamaan 1970-luvun kylmän sodan ja suomalaisen yhteiskunnan radikalisoitumisen vuosina. Tampereen Yliopiston Tiedotusopin laitoksella vallitsi ilmapiiri, joka tuotti maanpuolustusta vähätteleviä ja halventavia toimitajia. Kuin vastauksena ajan haasteeseen Pirkan Viesti kehittyi ja kasvoi vuosi vo-

Pekka Ruusukallio

delta. Pekka loi Pirkanmaalla vankan pohjan isänmaalliselle viestinnälle.

Voimaa Pekka sai kodin ja perheen piiristä. Lapset ja lasten lapset olivat läheisiä. Puoliso **Iiris** oli kuitenkin ylitse muiden. Iiris tuli tutuksi monissa maanpuolustus-tapahtumissa, joihin Pekka hänet mielellään toivoi seurakseen. Älykkään ja sydämellisen Iirisen menehtyminen pitkäaikaiseen sairauteen oli Pekalle lähes ylivoimainen menetys.

Koskettavin omakohtainen kohtaamisi-
neni Pekan kanssa tapahtui pari vuotta sitten. Tavoitin puhelimitse hyvätuulisen ja helpottuneen oloisen Pekan kotinumerostaan. Hieman uupuneena hän kertoi toimittaneensa juuri samana päivänä painoon viimeisen kirjansa käsikirjoituksen. Kirjan nimeksi tuli *"Jussi kesti Valpon vainon"*. Seuraavana päivänä iski vakava halvauskohtaus. Viimeiset vuotensa Pekka vietti palvelutalossa, kunnes viimein 6. heinäkuuta maalliset tuskat ja vaivat päättyivät.

Isänmaallinen kynä on vaiennut.

Pekan muistoa kunnioittaen

■ **Matti Salonen**

Kokouskutsu

**PIRKANMAAN RESERVUUPSEERIPIIRI RY
PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI RY
MAANPUOLUSTUSNAISTEN LIITON
PIRKANMAAN PIIRI RY**

**PIIRIEN SYYSKOKOUKSET PIDETÄÄN
keskiviikkona 11.11.2015 klo 18.00**

**Nokia, Nokian Lukio
Kylmäojankatu 3, NOKIA**

Tervehdyssanat: Nokian Reserviupseerikerho ry
Esitelmä:
Kapteeni Anssi Kaunonen, Pirkkanmaan aluetoimisto:
"Ajankohtaista puolustusvoimista"
Palkitsemiset
Päätössanat Nokian Reserviläiset ry

Kokouksissa käsitellään sääntöjen määräämät syyskokousasiat.
Lisäksi Pirkkanmaan Reserviläispiirin sääntöjen tarkistaminen
Reserviläisliiton ennakotarkistettujen sääntöjen mukaisiksi.

Kahvitarjoilu klo 17.00 -18.00

Tervetuloa!

Hallitukset

Järjestäjinä: Nokian Reserviupseerikerho ry
Nokian Reserviläiset ry

Pukeutumisohje: arkipuku, sotilaspuke

**IKAALISTEN RESERVUUPSEERIKERHO RY:N,
IKAALISTEN RESERVILÄISET RY:N
JA IKAALISTEN MAANPUOLUSTUSNAISET RY:N**

SÄÄNTÖMÄÄRÄISET SYYSVUOSIKOKOUKSET

pidetään IKATA:n Harmonikkamuseon tiloissa
keskiviikkona 28.10.2015 klo 18.00.

Kahvitarjoilu!

Kokouksissa käsitellään sääntöjen
syysvuosikokouksille määräämät asiat.

Hallitukset

TAMPEREEN RESERVILÄISET RY

SYYSKOKOUS

Järjestetään tiistaina 27.10.2015 klo 18.00

PAIKKA: Ravintola Vaskitähhti, Hatanpään puistokuja 22. G

Kahvitarjoilu alkaen klo 17.00

Yhdistys viettää samalla 65-vuotispäivää.

ESITELMÄ: Komentaja Matti Eskola
Pirkanmaan paikallispuolustus

Esitelmä on avoinna myös yleisölle.

**Tampereen Reserviläiset ry:n
sääntömääräiset syyskokousasiat**

Huomionosoitukset

Tervetuloa

Tampereen Reserviläiset ry

Johtokunta

Käyntiohje: Punatiilisen kerrostalon ja autohallin välillä
piha-alueelle, josta G-portaaseen.
TKL:n linjat 11, 21, 32 ja 33. Poistumispaikka sairaalan
pysäkki. Linja 1 ja 14 lähiin pysäkki on Hatanpään valtatiellä
VW Autotalo Laakkosen kohdalla.

TAMPEREEN RESERVUUPSEERIT RY

SYYSKOKOUS

12.11.2015 klo 18.00

Siivikkalan maja

Vasamantie 238

Palkitsemiset

Kokouksesitelmä

Käsitellään sääntöjen 12§:n mukaiset syyskokousasiat

Kahvitarjoilu 17.30 alkaen

TERVETULOA

Hallitus

**HÄMEENKYRÖN SEUDUN RESERVUUPSEERIKERHO RY
HÄMEENKYRÖN RESERVINALIUPSEERIT RY**

Syyskokoukset torstai 15.10.2015 klo 18.00

Kokoustilat Härkikuja 6, Hämeenkyrö
(sisäänkäynti sisäpihalta)

Esitelmä aiheesta "Arkielämän kyberturvallisuus"

Kahvit

Kokouksissa käsitellään sääntöjen
määräämät syyskokousasiat.

Hallitukset.

Tervetuloa!

MESSUKYLÄN RESERVUUPSEERIT RY

SYYSKOKOUS TIISTAINA 17.11.2015.

Irjalan makasiinilla, Irjalankuja 4, Tampere

Kahvitarjoilu alkaen klo 18.30.

Esitelmä aiheesta Swiss Raid Commando -sotilastaitokilpailu.

Tervetuloa!

Hallitus

TERVETULOA TSRN RY:N

**SÄÄNTÖMÄÄRÄISEEN SYYSKOKOUKSEEN
TIISTAINA 20.10.2015 KLO 18**

reserviupseerien toimistolle, Väinölänkatu 2, Tampere

Tilaisuuden aluksi kuullaan
terveystiedon maisteri Sirpa Kotisaaren esitelmä aiheesta
Miten pitää huolta muistista – koska on syytä huolestua?

Kahvitarjoilu, tervetuloa!

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry:n johtokunta

Pirkanmaan Maanpuolustuksen

Tuki PMT ry:n

**YLIMÄÄRÄINEN
KOKOUS**

Tiistaina 27.10.2015 klo 18.00
Pirkanmaan reservipiirien toimistolla
Väinölänkatu 2, Tampere

Kokouksessa käsitellään
kunniapuheenjohtajaksi kutsuminen.

Tervetuloa!

Hallitus

Jouluaaton kunniavartiot

**KALEVANKANKAALLA
JA LAMMINPÄÄSSÄ**

Tampereen Reserviupseerit ry ja Tampereen Reserviläiset ry vastuulla on kuusi neljän henkilön kunniavartiota Kalevankankaan Sankariristillä jouluaattona 24.12.2015. Kukin vuoro kestää yhden tunnin. Reserviupseerien vuorot ovat klo 19-20, 21-22 ja 23-24 sekä reserviläisten klo 18-19, 20-21 ja 22-23. Lamminpään Sankarihaudoilla on kahden hengen kunniavartio. Reserviläisten vuorot ovat klo 16-17, 17-18 ja 18-19 sekä reserviupseerien vuorot ovat klo 19-20, 20-21 ja 21-22.

Yhdistyksen antama varustus on lumipuku tai maastopuku, vyö ja turkislakki sekä vartiokohtaisesti pistooli, miekka tai konepistooli. Muu säänmukainen vaatetus on osallistujan omaa kuten yhteinäisyyden mukaisesti tummat käsineet ja jalkineet. Oma vastaava sotilasvaatetusta voi käyttää.

**Kalevankankaan Sankariristille tai
Lamminpään Sankarihaudoille**
kunniaavartioon osallistuvia pyydetään ilmoittautumaan 11.12.2015 mennessä.
Vuorot täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

**Reserviupseerit ilmoittautuvat
Seppo Koivumäelle**
email: tamru@tampereenreserviupseerit.fi
tai puh 040 556 0380.

Reserviläiset ilmoittautuvat Aku Jortikalle
email: avjortikka@gmail.com tai puh 040 720 2797.

Tervetuloa

**Tampereen
Reserviupseerit ry**

**Tampereen
Reserviläiset ry**

Kiitämme tuestanne!

Ikaalinen

Hammaslaboratorio Juhani Lyyki
Ikaalisten-Parkanon Puhelin
Osakeyhtiö
Purso Oy Ikaalisten Sulatto

Mouhijärvi

Mouhijärven Osuuspankki
Suodenniemi-Mouhijärvi
Mouhijärven Kumikorjaamo KY
Lammisen Autoliike Oy

Orivesi

Eräjärven Säästöpankki
Oriveden Sanomalehti Oy
Oriveden Seudun Osuuspankki
Kultajuvonen

Tampere

Arkkitehtuuritoimisto Kangasniemi
Rauno Oy
Korja-Kumi Oy
Nikander & Wiinikka Oy
Rautasoini Oy
Taitopaino Oy, Lippujen ja viirien
erikoisliike, puh. 03-255 8910
Tampereen MK-Isännöinti Oy

Kuru

Kurun Apteekki, Kauppatie 10

Mäntän seutu

Nordea
Mäntän Seudun Osuuspankki

Pälkäne

Niitty-Seppälän tila,
puh. 03-534 3381
Pälkäneen Kaluste Ky,
puh. 03-534 2474

Lempäälä

Laurilan Lomamökit,
www.saunalahti.fi/hein
puh. 03 375 0147
Lempäälän Kodinkonehalli Oy,
puh. 375 1500
Lempäälän Vesilahden Sanomat
Lundán Ky, Auto- ja konevuokraamo,
tilausajot

Nokia

Ruovesi

Ruoveden Apteekki
Ruoveden Autopaja Oy
Ruoveden Sorajaloste

Virrat

Hämeen Kuljetus Oy
Jita Oy

Sahalahti

Ojan Taksit

Ylöjärvi

Ylöjärven Uutiset

www.pirkanviesti.fi

Kysymykset laati eversti Leo Ukkonen

Tiedätkö?

Ajankohtaisia maanpuolustus-kysymyksiä laidasta laitaan

1. Missä kunnassa Puolustusvoimat hävittää vuosittain massaräjähdyksiin vanhentuneita ja käytöstä poistettuja räjähteitä?
2. Mikä joukko-osasto järjesti syyskuussa sotilaiden suunnistuksen SM-kilpailut?
3. Kuinka monta vuotta Varusmiesliitto on toiminut?
4. Mitkä ovat kolme Pääesikunnan alaista laitosta, joiden nimi myös päättyy laitos-sanaan?
5. Kuinka monta Learjet 35 A/S -konetta on ilmavoimiemme käytössä?
6. Minkä joukko-osaston kokoonpanoon kuuluu Helikopteripataljoona?
7. Kuinka paljon maksoi Tampereella syyskuun alussa pidettyjen Kokonaisturvallisuus 2015 -messujen aikuisten päivälippu?

Pirkan Viesti myös Facebookissa!

facebook

Käy tykkäämässä. Neljäsadas tykkääjä palkitaan!

Kotiin tai tuliaisiksi

Lisää tuotteita:
pirkanviesti.fi

Leijonavyö

Nyt uusi erä kultasoljella!

Nahkainen laadukas kääntövyö. Sopii myös naisille. (musta/viininpunainen)

25€

Eko-olkalaukku

Valmistettu nyky-aikaisesti kierrätysmateriaalista. Laukkuun mahtuu A4 kokoinen kansio! Laukun vasemmassa alakulmassa harmaalla painettuna teksti: www.pirkanviesti.fi

KESTO-SUOSIKKI

5€

Ostamalla PMT:n jäsen-tuotteita tuet vapaaehtoista maanpuolustustyötä.

Leijona heijastin

Eduellinen. Kotimainen ja hyvälaatuinen. Kirkas heijastuspinta.

2 kpl 5€

Teräspikarit nahkakotelossa

Pikareissa kultainen leijonalogo. (kotelossa 4 pikaria)

19€

Pyöreä taskumatti

Ikkunalla. Ruostumatonta terästä, leijonalogo kaiverrettuna.

20€

Adressit

Onnitteluadressit - RUL ja RES Suruadressit

8€ /kpl

Pirkanmaan maanpuolustuksen Tuki PMT ry

Väinöläkatu 2, 33100 Tampere. Toimisto avoinna: ma-to klo 9-14
Toimiston ollessa suljettuna, ota yhteyttä: Mariitta Hurme puh. 050 517 5606.

Pirkan Viesti

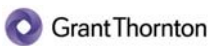

www.pirkanviesti.fi
aineistoposti: pirkanviesti@gmail.com

Kiitämme tuestanne!

 BYNIEMI www.byniemi.fi	 HATO Rakennustoimisto Hato Oy	 PP-Logistiikka Oy Varastointi • Pakkaus • Kuljetus • Puiet vientipakkaukset • Pakkaussuunnittelu • Konttien pakkaus ja lastaus • Varastointi • Siltaosustit yht. 60m • Pakkauspalvelu omissa ja asiakkaan tiloissa P. (03) 3123 5200, Fax (03) 374 8312, Salomaantie 99, 37500 Lempäälä www.pplogistiikka.fi	
 Fastems	 Planetcon Talotekniikan asiantuntija	 MEMAR Virrat, Toijala, Nurmo ja Pirkkala www.memar.fi	
 INSTA DefSec	 KATSA Hammaspöyrät Vaihteistot www.katsa.fi	 LÄNSILINJAT OY Patamäenkatu 6, 33900 Tampere p. (03) 3140 3000, fax (03) 3140 3099 www.lansilinjat.fi	 panostaja
 Because companies are made up of people™	 NOXEX YHTIÖT OY	 Tammer DIESEL OY www.tammerdiesel.fi	 KLINGENDAHL Asianajotoimisto Klingendahl Oy www.klingendahl.com
 Ravintola Finlaysonin Palatsi www.finlaysoninpalatsi.com 0400 219 530	 Europcar	 Rakennuskonevuokraamo HÄMEEN RAKENNUSKONE OY • Kangasala • Tampere • Lahti • Tuusula	 image wear www.imagewear.eu Sotilas- ja virkapukujen toimittaja. Myös reserviläisille.
 Tenhunen vuodesta 1915 www.ja-tenhunen.fi	 HARTELA	 JITA OY Sade-, sulamis- ja jätevesijärjestelmät www.jita.fi	 KAUKOKIITO
 MOLOK by Veikko Salli	 alfa ASIANAJOTOIMISTO Oivaltavaa ongelmanratkaisua - alfalaw.com	 LAAKKONEN Tampere www.laakkonen.fi	 LEPPÄKOSKEN SÄHKÖ KONSERNI www.leppakoski.fi
 PURSO www.purso.fi	 SUPERMARKET LÄNSIPORTTI Tesomankatu 4 ark 7-21 la 7-18	 VÄRIKÄS MAINOSTOIMISTO	 KMY-Turvapalvelut Oy -Mänttä -Viipuri -Keuruu -Orivesi -Rovaniemi -Vierrikki KMY-Turvapalvelut Oy, Rinnepolku 3, 35820 Mänttä Puh. (03) 488 3900 toimisto, (03) 476 4303 hälytyskeskus www.kmvoy.fi
 MERILAMPI Asianajotoimisto Merilampi Oy www.merilampi.com	 Nordea	 PIRKAN OPIKSELJIA-ASUNNOT OY	 PIRKANMAA
 NOKIAN RENKAAT	 Kaihlaset Oy LVI-rakentaminen – Kaikki talotekniikan palvelut saman katon alta www.kaihlaset.fi Suosivunkatu 10, 33400 TAMPERE	 Äitien tekemää ruokaa Saarioinen	 Santen www.santen.eu
 AVO Asunnot	 metso	 POHJOLA RAKENNUSTOIMISTO	 TEMPO asiantuntijatoimisto Hämeenkatu 15 B, 33100 Tampere puh. (03) 3123 5100, faksi (03) 3123 5121 www.tempolaw.fi
 GRANO	 SRV Elämäsi rakentaja	 YHKODIT www.yhkodit.fi	 TAMPEREEN TYÖTERVEYS Tuntee työn ja sen tekijät
 ARO SYSTEMS	 SWECO	 Are www.are.fi	Kiitämme tukijoitamme!

Kiitämme tuestanne!

 SAL-product Oy Tampere, Finland Tel. +358 3 253 0011 www.salproduct.com Fax. +358 3 253 0055 BETONITEOLISUUDEN MUOTIT JA LAITTEET	 arkkitehtitoimisto eero lahti oy	 ASKO	 SOTKA	Kiitämme tukijoitamme!	 AUTOKESKUS TAMPERE, Hatanpään valtatie 44-46 Alfa Romeo, BMW, FIAT, Jeep, Lancia, MINI, Nissan, Peugeot, Chrysler, Dodge ja yli 1000 vaihtautoa. Lisätietoja: www.autokeskus.fi
 www.tappara.fi					VIITASIN HAUTAUSTOIMISTO posti@viitashautausseutu.fi puh. (03) 212 4107 (päivystys 24 h) faksi (03) 212 4412 Tuomiokirkonkatu 20, 33100 Tampere
 EKMAN ARKKITEHDIT Hämeenkatu 25 A, 33200 TAMPERE, puh. 03 223 7740	 Insinööri Jarmo Kuitunen Oy	 LAMMINSIVU KOSTOJA JA ELEMENTTIASENNUKSLIA P. (03) 3142 1100 (24h)	 YHDESSÄ YRITYSTEN PUOLESTA TAMPEREEN KAUPPAKAMARI		
 elisa	 LAKI ympäristölle ystävällinen tapa lämmittää – jo yli 50 vuotta LAATUKATTILA OY Puh. 03 214 1411 Fax 03 212 1528 www.laki.fi	 Grant Thornton Idman Vilén Grant Thornton Oy KHT-yhteisö	 Autovuokraamo RentCenter Puh. 2606 500 www.rentcenter tampere.fi		
 Katsastus	 Hootem TILINTARKASTUSYHTEISÖ OY www.hootem.fi	 MILCON www.milcon.fi Kaapeli- ja johdinsarjat ratkaisut vaativiin olosuhteisiin • Milcon Oy • Tykkitie 1 • 36240 Kangasala	 FT-IDEAS OY TILAUSKONEPAJA Vehnämyllynkatu 28 33700 Tampere (03) 363 4234 ft.ideas@sci.fi		
 Abloy avainpesät, ovenpaineet • vetimet, ovensulkimet • ovipuhelimet, oviautomaattika • avaimet, sarjoitukset • huollot, aukaisu, korjaukset • kv- ja hälytysjärjestelmät • kamerat • räjähdysmetallit Puh. 03 375 3225 Lempääläntie 21, Tampere (Kovistonkatu 10, Pöytäkirja) www.lukkoluket.fi	 www.pppoy.fi	 teräselementti oy	 TP-Tuotantoautomaatio Oy		
 PowerQ LAATUTUETOA PALVELUNA	 Halftime Tampere Liike- ja mainoslahjat Yritystekstiilit (03) 3138 0800, markkinointi@halftime.fi	 JATKE	 Sähköinsinööri Martti Syrjä Ky		
 UPM RAFLATAC	 TAMPEREEN KIRJANPITOTOIMISTO	 Maanpuolustuskoulutus Pirkanmaa	 TAMPEREEN ILMASTOINTI YHTYMÄ OY 03 - 222 5605 www.peko.fi		
 Q'ARK Petsamonkatu 14 33500 Tampere Puh. 03-31414800 E-mail etunimi.sukunimi@q-ark.fi www.q-ark.fi	 DAHL	 Patria	 KATEPAL Kateaine- ja bitumituotetehdas PL 33 37501 LEMPÄÄLÄ Puh. (03) 375 9111		
 JokiLaakeri	 SKANSKA	 NCC	 RAPPAUSTEKNIikka vuodesta 1990 Laurell Oy		
 DAHL	 Toyota Tammer-Auto www.toyotaautotalot.fi	 MAARAKENNUS T. HAAVISTO OY Jussi Haavisto, rak.ins www.thaavisto.fi	 SOLTEQ		
 R Rakennustoimisto Pekka Kynnös Oy	 Insinöörioppilastalo Oy Murtokatu 1 33100 Tampere Puh. (03) 225 9900 http://insinöörioppilastalo.fi	 TAMPEREEN SEUDUN Osuuspankki	 TT GASKETS TAMPEREEN TIIVISTEOTEOLLISUUS OY		
Kiitämme tukijoitamme!	 Labko Luotettava tapa käsitellä pientalon jätevedet Oy Labko Ab Labkatie 1 36240 KANGASALA Puh. (03) 28 58 111	 Millog	 TAMME®S OY TAMMER-SUOJA AB		

Kiitämme tuestanne!

VERTEX SYSTEMS Vaajakatu 9, 33720 Tampere Puh. (03) 3134 11 • Faksi (03) 3134 1450 info@vertex.fi • www.vertex.fi	TIKIRAK RAKENNUSLIKE	KPMG Tilintarkastus ja asiantuntijapalvelut KPMG Wiereri Oy Ab KHT-yhteisö Kauppakatu 6, 33210 Tampere Vaihde (03) 254 8000 Fax (03) 223 6594 etunimi.sukunimi@kpmg.fi	LÄHITAPIOLA PIRKANMAA Vakuutukset, pankki ja sijoittaminen
IQT ASUNTOJA OPISKELIJOILLE www.insinööriopistalo.fi	VOITELUKESKUS - mitä huolto vaatii - Voitelukeskus Tonttila Oy Ltd. puh. 03 358 760 fax: 03 368 4311 Turkkirata 10, 33960 Pirkkala www.voitelukeskus.com	SLO	Pirkanmaan Käyttölukko Turvallisuuden avaintekijä www.kayttolukko.fi info@kayttolukko.fi
KTk TAMPEREEN AUTOKULJETUS (03) 38 38 11	LIELAHDEN AUTOKESKUS OY Turvesuonkatu 16, 33400 Tampere Puh. +358 3 346 5566, fax +358 3 346 5245 www.lielahdenautokeskus.fi	KAUKAJÄRVI- osuuskunta	TAMMERMATIC group
CONSTI KORJAUSRAKENTAMISEN SUURI SUOMALAINEN www.consti.fi	HYXAL www.hyxal.fi	VISURA VISURA OY RAKENTAA www.visura.fi	Kaikki talotekniikasta PEKO SÄHKÖ ILMA ATK-VERKOT PUTKI KYLMA TELE-VERKOT Hautalank. 20, 33700 Tampere puh. 03-357 3600 FAX 03-356 2558 www.sahkopeko.fi
PUUMERKKI OY AMMATTILAINEN OSTAA MEILTÄ www.puumerkki.fi	AVANT www.avanttecno.com	KIILTO	Luotettava asiantuntija yli 50 vuoden kokemuksella Šautustoimisto Olavi Moisio Ky Teitä palvelevat Aila ja Kalevi Alanen Tuomiokirkonkatu 26 • Vastap. Stockmannia Tampere • Puh. (03) 2124 164 • myös iltoisin

Loppukirin paikka – Pirkkala kärjessä!

Reserviläispiirin jäsenmäärä oli syyskuun alussa vielä niukasti alle 4000 maksanutta jäsentä. Parhaiten uusia jäseniä ovat hankkineet Pirkkala, Kangasala, Tampere, Parkano, Vammala ja Ylöjärvi. Uusien jäsenten lukumäärässä ollaan kuitenkin jääty muutaman vuoden takaisista luvuista jopa alle puoleen! On siis ryhtiliikkeen paikka.

Liiton 60 v. juhluvuoden kunniaksi esitän, että otetaan kunnollinen loppukiri ja hoidetaan rästissä olevat jäsenmaksut sekä hankitaan vielä muutama sata jäsentä lisää. Mars, mars.

■ Jussi Mäkitalo

PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI 7.9.2015	2007	2009	2011	2013	2014	09/2015
PIRKKALAN RESERVILÄISET RY	103	112	120	118	107	111
SIURON SEUDUN RESERVINALIUPSEERIT RY	5	4	4	4	4	4
NOKIAN RESERVILÄISET-NRAU RY	184	172	169	159	150	149
VAMMALAN RESERVILÄISET RY	124	154	166	169	167	165
IKAALISTEN RESERVILÄISET RY	153	184	164	150	150	145
TAMPEREEN SEUDUN RESERVILÄISNAISET	111	106	95	94	92	88
MÄNTYJÄRVEN SEUDUN RESERVILÄISET RY	108	103	95	94	88	83
RUOVEDEN RESERVILÄISET RY	119	109	130	124	122	115
VIRTAAN RESERVILÄISET RY	69	73	73	78	81	76
KANGASALAN RESERVILÄISET RY	208	217	221	217	210	197
ÄETSÄN RESERVILÄISET RY	94	121	123	123	115	107
MOUHIJÄRVEN RESERVILÄISET RY	119	120	130	128	131	121
LEMPÄÄLÄN RESERVILÄISET RY	150	147	140	144	137	126
HÄMEENKYRÖN RESERVINALIUPSEERIT RY	278	333	326	303	286	262
LAUJARJEN RESERVINALIUPSEERIT RY	306	357	338	349	359	328
YLÖJÄRVEN RESERVINALIUPSEERIT RY	152	165	182	190	201	183
TAMPEREEN RESERVILÄISET RY.	1157	1260	1256	1258	1203	1088
VESILAHDEN RESERVILÄISET RY	64	69	70	68	71	64
JUUPAJOEN RESERVILÄISET RY	89	86	82	80	79	71
ORIVEDEN RESERVINALIUPSEERIT-RESERVILÄISET RY	135	120	114	111	117	105
PÄLKÄNEEN RESERVINALIUPSEERIT RY	62	63	64	62	62	55
LÄNGELMÄEN RESERVILÄISET RY	65	62	61	61	57	50
PARKANON RESERVILÄISET-ALIUPSEERIKERHO RY	91	131	176	204	216	188
VIIALAN RESERVILÄISET RY	57	53	46	42	38	31
POHOIS-TAMPEREEN RESERVILÄISET RY	53	50	60	63	73	59
KURUN RESERVILÄISET RY	11	10	10	9	8	6
PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI RY YHT.	4067	4381	4415	4402	4324	3977

Ratsuväen perinnekilat kokoontuivat Kangasalle lauantaina 22. elokuuta ja ratsastivat kirkonkylän läpi klo 11.00. Eskadroonan ohimarssin vastaanottivat kirkon kohdalla Pro-Patria muistokiven edessä sotilasmestari **Lauri Harmainen**, majuri **Jari Lindell**, luutnantti **Hannu Ylitalo** ja sotaveteraani **Pekka Jussila** sekä kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Raimo Kouhia**. Tapahtuma keräsi paljon väkeä kadunvarsille. Kuva ja teksti: Jorma Laakso.

Vastaukset

Tiesitkö että?

(Kysymykset sivulla 16)

- 1) Kittilässä
- 2) Porin prikaati
- 3) 45 vuotta
- 4) Puolustusvoimien logistiikkalaitos, Puolustusvoimien tutkimuslaitos ja Puolustusvoimien tiedustelulaitos
- 5) 3
- 6) Utin jääkäriyrykmentin
- 7) 12 euroa

9 km kuntosarjaan osallistuneet Juuso Alanen ja Jani Pauhu maastossa. Kuvat: Raimo Ojala.

Hämeen Hölkässä tyytyväisiä osallistujia

Järjestyksessään 42. Hämeen Hölkä juostiin tällä kertaa lähes helteisessä säässä Tampereen Lammimpään ja Ylöjärven Metsäkylän välisessä harjumaastossa. Luonnonkaunis harjumaista ja polkupohjaisesta asfalttipätkiin vaihteleva juoksupohja olivat osallistujien mieleen ja osallistujat antoivatkin hyvistä järjestelyistä paljon myönteistä palautetta. Hölkä järjestettiin poikkeuksellisesti jo elokuun puolella Kokonaisturvallisuus 2015 -messujen ja päällekkäisten muille viikonlopuille osuneiden juoksutapahtumien vuoksi.

Luantaina 22.8. klo 12.00 aktiivisena ampumaharrastajana tunnettu **Antti Rantanen** ampui hölkän lähtölaukauskun ja 107 hölkkääjää lähtivät matkaan. Hölkkämatkoina olivat 9 km:n ja 20 km:n matkat osallistujien jakautuessa tasaisesti kummallekin matkalle. Juomapisteillä ja maalissa oli paikoin sopivasti ruuhkaa ja tekemistä huoltopisteiden hoitajille. Viimeinenkin hölkkääjä saapui maaliin hyväkuntoisena noin 2,5 tunnin urakan jälkeen.

Kilpasarjoina juostiin miesten ja naisten pääsarjat sekä miesten yli 45-vuotiaiden

sarja. Kilpasarjoihin otti osaa yhteensä 28 henkilöä ja kaikki muut 79 henkilöä olivat liikkeellä omaan tahtiin hölkkäillen tai kävellen nauttien matkan teosta ajan kanssa. Hölkän tulokset löydät Pirkan Viesti-lehden nettisivuilta: www.pirkanviesti.fi

Ensi vuodeksi Hämeen Hölkä -tapahtumaa tullaan kehittämään entisestään ja siitä pyritään rakentamaan hölkkäihmisiä ja kunnostaan huolehtivia harrastajia yhdistävä mittava tapahtuma. Myös meitä tavallisia reserviläisiä kannustetaan lähtemään mukaan tapahtumaan tärkeänä osana kenttäkelpoisuuden ja omaehtoisen kunnan kehittämistä.

Tapahtuman järjestelyistä vastasivat vanhaan tapaan Pirkanmaan reservipiirit ja Maanpuolustusnaisten Liiton Pirkanmaan Piirin talkoonaiset tärkeällä panoksellaan tapahtuman onnistumiseksi. Suuri kiitos kaikille tapahtuman järjestämiseen osallistuneille henkilöille ja järjestäjille sekä arvontapalkintoja luovuttaneille yrityksille.

Hämeen Hölkä -terveisin

■ **Hannu Jokinen**

Kuvassa vasemmalta kilpailun johtaja Hannu Jokinen sekä naisten kilpasarjan palkitut 3. Tuuli Rinne, 2. Tiia Salo ja 1. Hanna-Mari Siivonen.

Ajanotossa Antti Rantanen ja Jyrki Keto-Tokoi.

Reserviläispäivä Satakunnan Lennostossa

MPK:n Pirkanmaan kotun järjestämä Reserviläispäivä pidettiin Pirkkalassa 29. elokuuta. Päivän kursseille osallistui kaikkiaan noin 70 kurssilaista ja kouluttajaa. Kurssien aiheina olivat tänä vuonna: aseiden käsittelyn ja RK-ammunnan perusteet, viranomaisverkon ja VIRVE -puhelinten käyttö, lähitaistelun perusteet sekä TCCC (TC3) verenvuodon tyrehdyttämisen välineet, taistelijan lääkintälaaukku, hypotermia ja SA-ambulanssiin tutustuminen.

Päivän aikana kurssilaisille kerrottiin myös MPK:n tulevasta koulutustarjonnasta sekä maakuntajoukkojen toiminnasta. Harjoituksen johtajana toimi **Jaakko Uusitalo**. Aurinkoinen elokuun päivä suosikin rasteilla olijoita. Päivän aikana

järjestettiin myös kilpailu aseiden käsittelystä ja RK-ammunnasta.

■ **Juha Happonen**

Pirkanmaan aluetoimistosta majuri Veli Rajala pitää puhuttelua kurssilaisille.

Rynnäkkökiväärin käsittely kuului myös ohjelmaan.